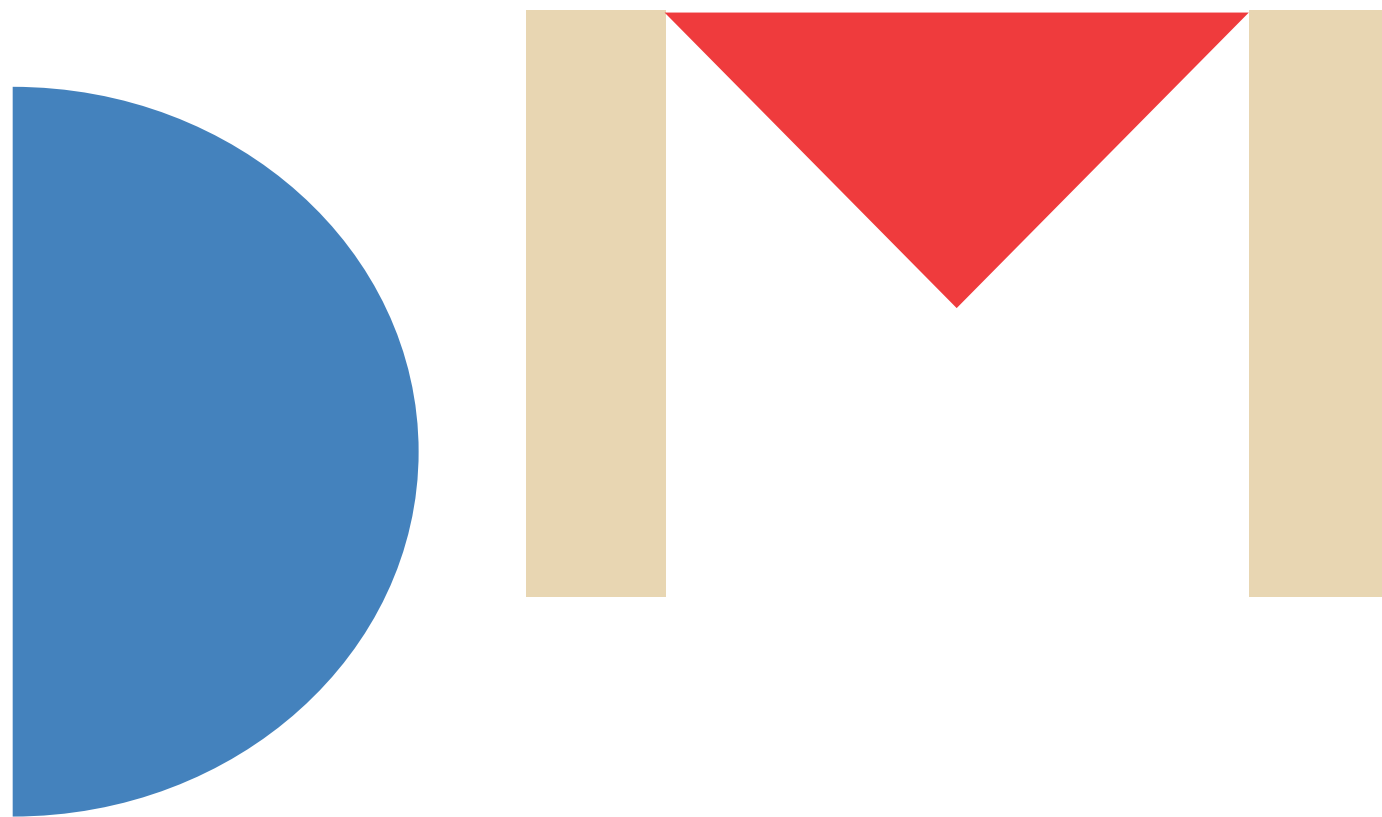

DOLNÍ MĚCHOPLUPY PŘÁTELSKÉ K DĚTEM

ANALÝZA NABÍDKY PRO HRU
A AKTIVITY DĚTÍ VE VEŘEJNÉM
PROSTORU

MČ PRAHA - DOLNÍ MĚCHOLUPY

ANALÝZA NABÍDKY PRO HRU A AKTIVITY DĚTÍ VE VEŘEJNÉM PROSTORU V OKOLÍ ZŠ KUTNOHORSKÁ

Objednatel:

MČ Praha - Dolní Měcholupy
Dolnoměcholupská 168/37, 111 01 Praha 10

Zhotovitel:

Město přátelské k dětem, z. s.
IČ: 04393864
Ve Struhách 1017/4, 16000 Praha 6

Autoři:

Ing. Iva Hejzlarová
Ing. arch. Mirjana Petrik, Ph.D.

**Projekt probíhal ve spolupráci s MČ Praha - Dolní Měcholupy
a organizací Pražské matky, z. s. a za aktivní účasti
ZŠ Kutnohorská, MŠ Dolní Měcholupy, Školky Amálka,
volnočasového klubu Leonardo a místních obyvatel.**

OBSAH

ÚVOD	5
Město přátelské k dětem	5
Cíl projektu	5
Metodika sběru dat	5
 DOTAZNÍK	 6
Zaměření, cíle a návratnost dotazníku	6
Mobilita - samostatnost dětí	8
Mobilita dle místa bydliště	12
Mobilita - kola, koloběžky, skateboardy	18
Hra a volný čas - jak děti tráví čas venku	19
Hra a volný čas - kde děti tráví čas venku	20
Hra a volný čas - park	22
Hra a volný čas - hřiště Kutnohorská	24
Další podněty	26
Vysněné místo - obrázky hřiště	27
 PARAMETRY MĚSTA PŘÁTELSKÉHO K DĚTEM	 28
 DOPORUČENÍ	 30

ÚVOD

MĚSTO PŘÁTELSKÉ K DĚTEM A PARTICIPACE

Město přátelské k dětem je takové město, které nabízí dětem svobodu pohybu, příležitosti pro volnou a neorganizovanou hru a kontakt s přírodou.

Prvním krokem k tomu, aby se město stalo přátelské k dětem, je analýza stávajícího využití veřejného prostoru z pohledu této často opomíjené skupiny uživatelů - dětí, mládeže a jejich rodin. Děti a mládež tvoří významnou skupinu konečných uživatelů města a to, v jakém prostředí vyrůstají a do jaké míry jsou zapojovány do rozhodování a plánování lokality, ve které žijí, ovlivňuje jejich vztah k městu a jejich budoucí rozhodnutí.

Nejen z tohoto důvodu hraje participace v kontextu měst, která chtějí být přátelská k dětem, zásadní roli. Právo nejmladších občanů je zakotveno v Úmluvě o právech dítěte¹, která garantuje právo hlasu, účast v životě města a v rozhodování o městě a zdůrazňuje potřebu vyslechnout jejich názory.

Spolek Město přátelské k dětem vyvinul vlastní metodiku zapojování dětí a mládeže do procesu plánování. Metodika participace dětí a mládeže je přitom vždy sestavena na míru danému zadání a je uzpůsobena fyzické, kognitivní a mentální fázi vývoje dané věkové skupiny dětí. Je založena na multifunkčním přístupu, který aplikací různých metod hledá odpovědi na konkrétní otázky vztahu dětí a prostředí.

CÍL PROJEKTU

Analýza mapuje potřeby a přání obyvatel Dolních Měcholup ve věku do 15 let a posuzuje stávající nabídku pro hru, pobyt a další aktivity na celém území obce s důrazem na nejbližší okolí ZŠ Kutnohorská, konkrétně dětského hřiště a okolního parku. Analýza vychází z on-line dotazníkového šetření a z šetření přímo v místě.

Součástí výstupu je doporučení pro následné kroky vedoucí k úspěšné revitalizaci veřejného prostoru MČ, která bude zohledňovat potřeby a přání dětí i mládeže.

METODIKA SBĚRU DAT

Z důvodu mimořádných opatření (v rámci boje proti šíření koronaviru SARS CoV-2) byl počáteční průzkum omezen na on-line dotazník (software Survio). Dotazník byl vytvořen ve třech verzích a uzpůsoben daným věkovým skupinám respondentů: pro žáky 1. stupně ZŠ, pro žáky 2. stupně ZŠ a pro rodiče. Pro úplnost šetření a validaci výsledků doporučujeme posléze doplnit alespoň jedním workshopem s dětmi ze ZŠ Kutnohorská.

1 UNHR, 1989. Convention on the Rights of the Child. [pdf] Available at: <https://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/crc.pdf> [Accessed: Sept 16, 2018].

DOTAZNÍK

ZAMĚŘENÍ, CÍLE A NÁVRATNOST DOTAZNÍKU

Dotazník se v první části (ve spolupráci s Pražskými matkami, z. s.) zaměřil na mobilitu, konkrétně cestu dětí do školy a ze školy: na použité dopravní prostředky, na to, zda chodí do školy samy, s kamarády či v doprovodu rodičů. Věnoval se také hodnocení kvality a bezpečnosti cesty do školy a prostoru před školou.

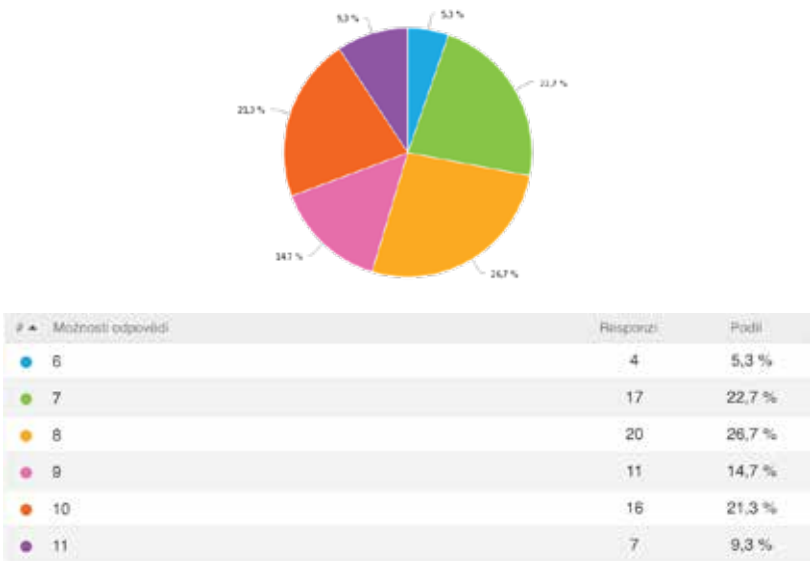
V druhé části se dotazník zaměřil na aktivity dětí ve volném čase a na zjišťování cílových destinací pro trávení volného času a jejich oblíbenost. Děti se mohly vyjádřit také k tomu, jaké přání mají pro revitalizaci dětského hřiště u ZŠ Kutnohorská.

Dotazník vyplnilo 75 dětí 1. stupně ZŠ (téměř 50% žáků školy) a 86 rodičů, dotazník pro děti 2. stupně se nesetkal se zájmem.

Vzhledem k malému počtu respondentů a nerovnoměrnému zastoupení věkových skupin pro účely porovnání byly výsledky rozděleny na dvě skupiny dle věku, tj. 6 - 8 let a 9 až 11 let.

Obr. 2 Statistika dotazníku pro děti:

Rozdělení dle věku

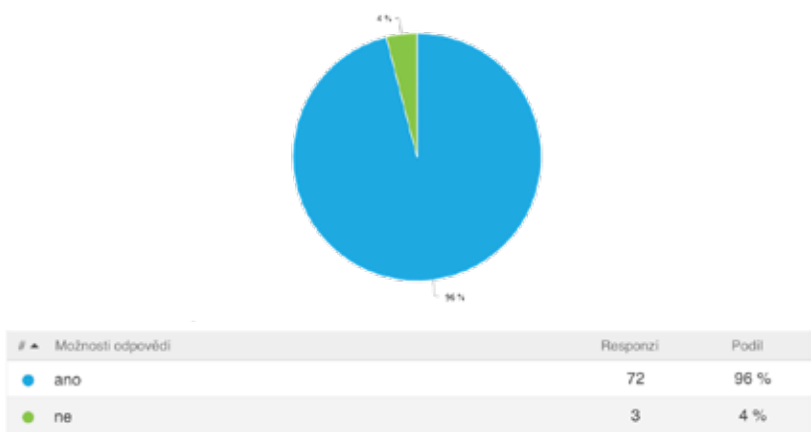
Obr. 3 Statistika dotazníku pro děti:

Rozdělení dle pohlaví:

Obr. 4 Statistika dotazníku pro děti:

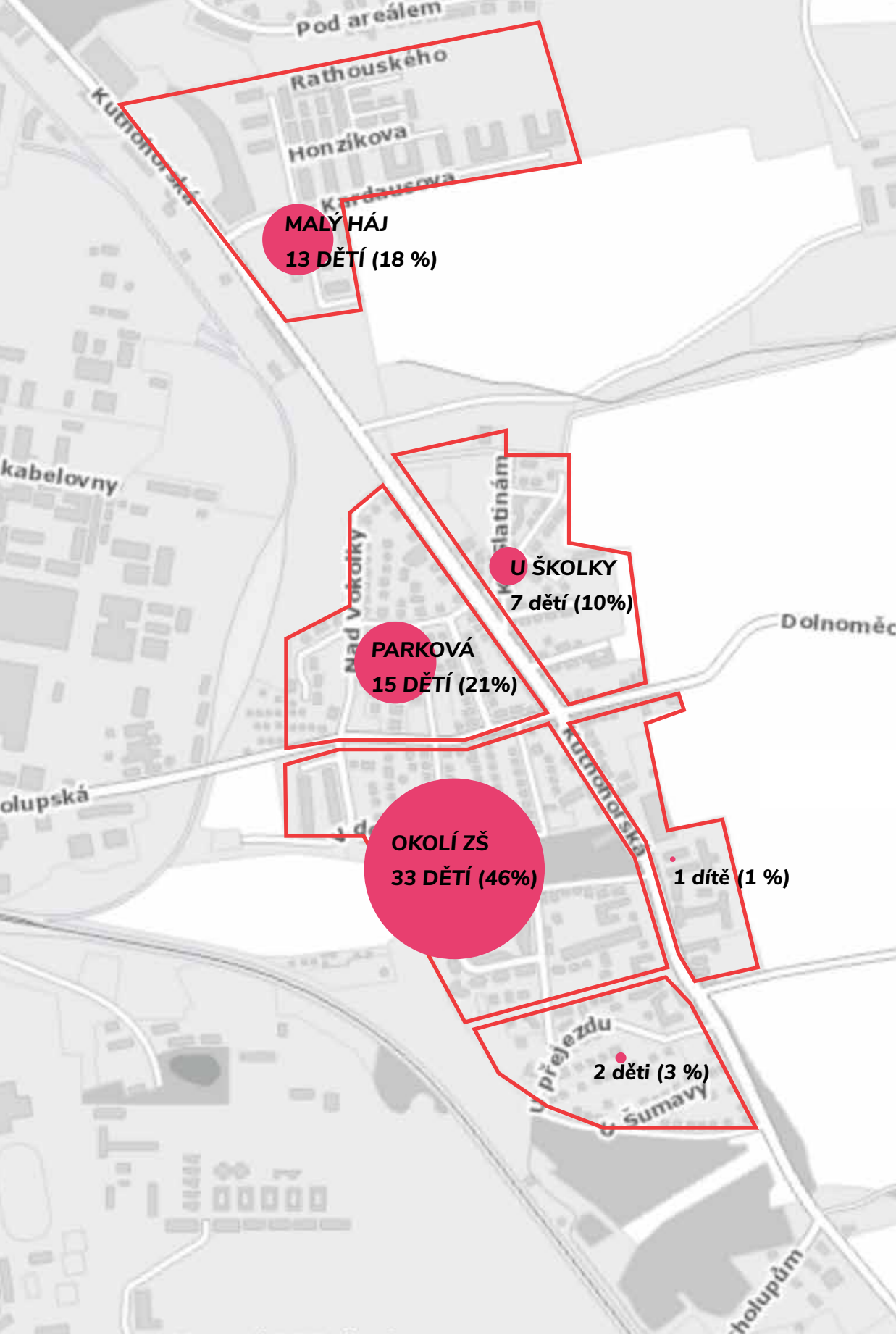
Chodíš do ZŠ Kutnohorská?

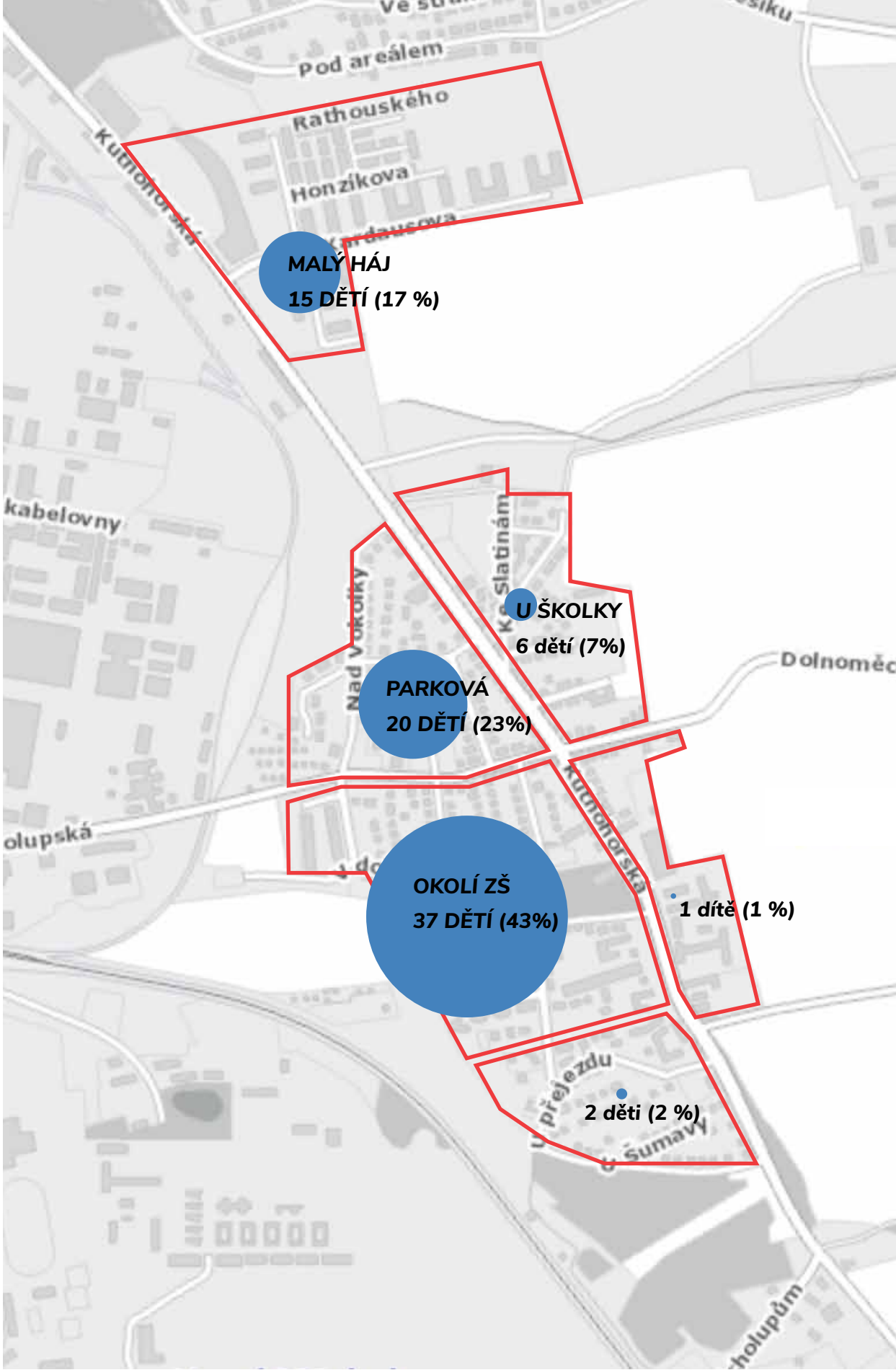
Obr.1 Statistika odeslaných dotazníků:

Dotazník 20. 4. - 1. 5. 2020	Počet vyplněných dotazníků dle věku dětí											
	1 rok	2 roky	3 roky	4 roky	5 let	6 let	7 let	8 let	9 let	10 let	11 let	celkem
Děti 1. st	0	0	0	0	0	4	17	20	11	16	7	75
- z toho žáci ZŠ Kutnohorská	0	0	0	0	0	4	17	20	9	15	7	72
Děti 2. st	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodiče	2	0	1	1	0	4	24	19	10	17	8	86
- z toho rodiče žáků ZŠ Kutnohorská	0	0	0	0	0	4	23	18	9	16	8	78

Obr. 5 Bydliště dětí, které se zúčastnily dotazníku (počet a procento z celkového počtu respondentů)

Obr. 6 Bydliště dětí, dle dotazníku pro rodiče (počet a procento z celkového počtu respondentů)

MOBILITA - SAMOSTATNOST DĚTÍ

Klíčovou vlastností města přátelského k dětem je přítomnost dětí ve veřejném prostoru. To, že se děti mohou samostatně pohybovat v okolí svého bydliště a trávit čas venku bez nepřetržitého doprovodu dospělých, **má pozitivní vliv na jejich všestranný rozvoj, zejména pro vytváření vztahů s vrstevníky.**

Na základě sebraných dat bylo zjištěno, že v Dolních Měcholupech se většina dětí začíná pohybovat samostatně v devíti letech.

V OKOLÍ BYDLIŠTĚ

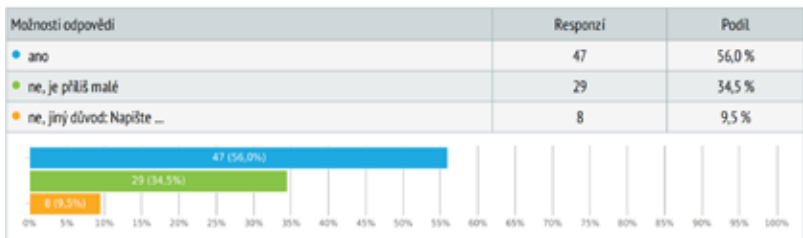
Samostatnost dětí s věkem roste. Šestileté děti se v DM samostatně v okolí bydliště nepohybují. **V sedmi a osmi letech se venku samostatně pohybuje polovina dětí. V devíti letech chodí ven bez doprovodu dvě třetiny dětí.** Starší děti se pohybují po městě již zcela samostatně. Ale i v této poslední skupině se vyskytují výjimky. (V odpovědích se objevil jeden případ, ve kterém dítě nechodí ven kvůli strachu z cizích lidí, viz „Bojí se....bydlíme kousek u lesíka, kde se pohybovali bezdomovci....mnohdy opilí.“)

Samostatnost se liší podle místa bydliště, **nejvíce jsou děti samostatné v Okolí školy a v Parkové** (2/3dětí), méně U školky a **nejméně v Malém Háji** (pouze čtvrtina). Z odpovědí dětí z Malého Háje je rovněž patrné, že jim rodiče dělají společnost při pobytu venku častěji než ostatním dětem.

Obr. 7 Samostatnost dětí - odpovědi rodičů:

20. Pohybuje se vaše dítě v okolí vašeho bydliště samo bez doprovodu dospělé osoby (rodiče, prarodiče, chůvy)?

Výběr z možností, zodpovězeno 84x, nezodpovězeno 7x

DOPROVÁZENÍ DĚTÍ DO ŠKOLY

Rodiče děti do školy doprovází alespoň část cesty do věku 8 let, samostatně se děti začínají pohybovat po Dolních Měcholupech (do školy a ze školy) až ve věku 9 let. **Ve věku 10 a 11 let rodiče doprovází děti spíš výjimečně.**

Procento rodičů, kteří doprovází děti do školy dle věku dítěte:

6let: 75 % (část cesty 25 %)

7let: 58 % (část cesty 42 %)

8 let: 68 % (část cesty 26 %)

9 let: 30 % (část cesty 30 %)

Děti ve věku 7 a 8 let jsou doprovázeny převážně z důvodu nebezpečné dopravní situace, rodiče starších dětí hodnotí dopravní situaci mírněji. Devítileté a starší děti již jsou schopné rozpoznat rychlost přijíždějícího vozidla a přecházet i na místech, kde není situace zcela ideální.

Doprovod potřebují nejméně děti v Okolí školy (sám/a chodí téměř polovina dětí). Děti z Parkové chodí samostatně o něco méně, častěji jdou s rodiči, kamarády nebo sourozencem. Nejméně samostatní jsou děti z Malého Háje, které do školy/centra jezdí nejčastěji autem (50 %), dále používají MHD a pěšky jich chodí pouhých 15%. Se vzrůstající samostatností se potřeba vozit děti autem snižuje. Autem vozí rodiče děti do 9 let, od 10 let věku již méně často a nejčastějším důvodem není bezpečnost, ale společná cesta - rodič jede autem do práce.

Porovnání výsledků dle různých kritérií (věk, bydliště, komentáře rodičů) **ukazuje na chybějící bezpečné propojení přizpůsobené schopnostem nejmladších školních dětí ve věku 6-8 let.**

Vybrané komentáře rodičů k samostatnosti dětí:

„Frekventovaná ulice k hasičům, neustále jezdí auta jak na hlavní sinici.“

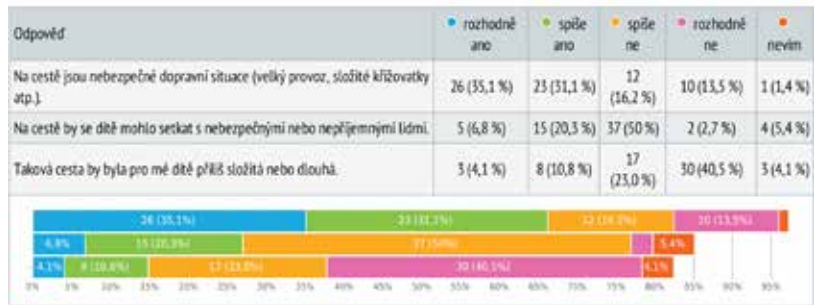
„Velmi zřídka, samo se bojí, doprovod většinou vyžaduje, jinak bychom ho už v okolí bydliště samotné pustili.“

„V bezprostředním okolí ano (na nákup v ulici). Přes křižovatku vím, že ještě nemají dostatečnou pozornost, zvláště když spolu chodí dva.“

Obr. 8 Důvod doprovázení dětí do školy - odpovědi rodičů souhrnně:

6. Pokud dítě doprovázíte, vedou vás s k tomu obavy z následujících věcí:

Matice výběru z možností, zodpovězeno 74x, nezodpovězeno 17x

Obr. 9 a 10 Důvod doprovázení dětí do školy - porovnání odpovědí rodičů osmiletých a devítiletých dětí:

Odpovědi rodičů osmiletých dětí:

Matice výběru z možností, zodpovězeno 19x, nezodpovězeno 0x

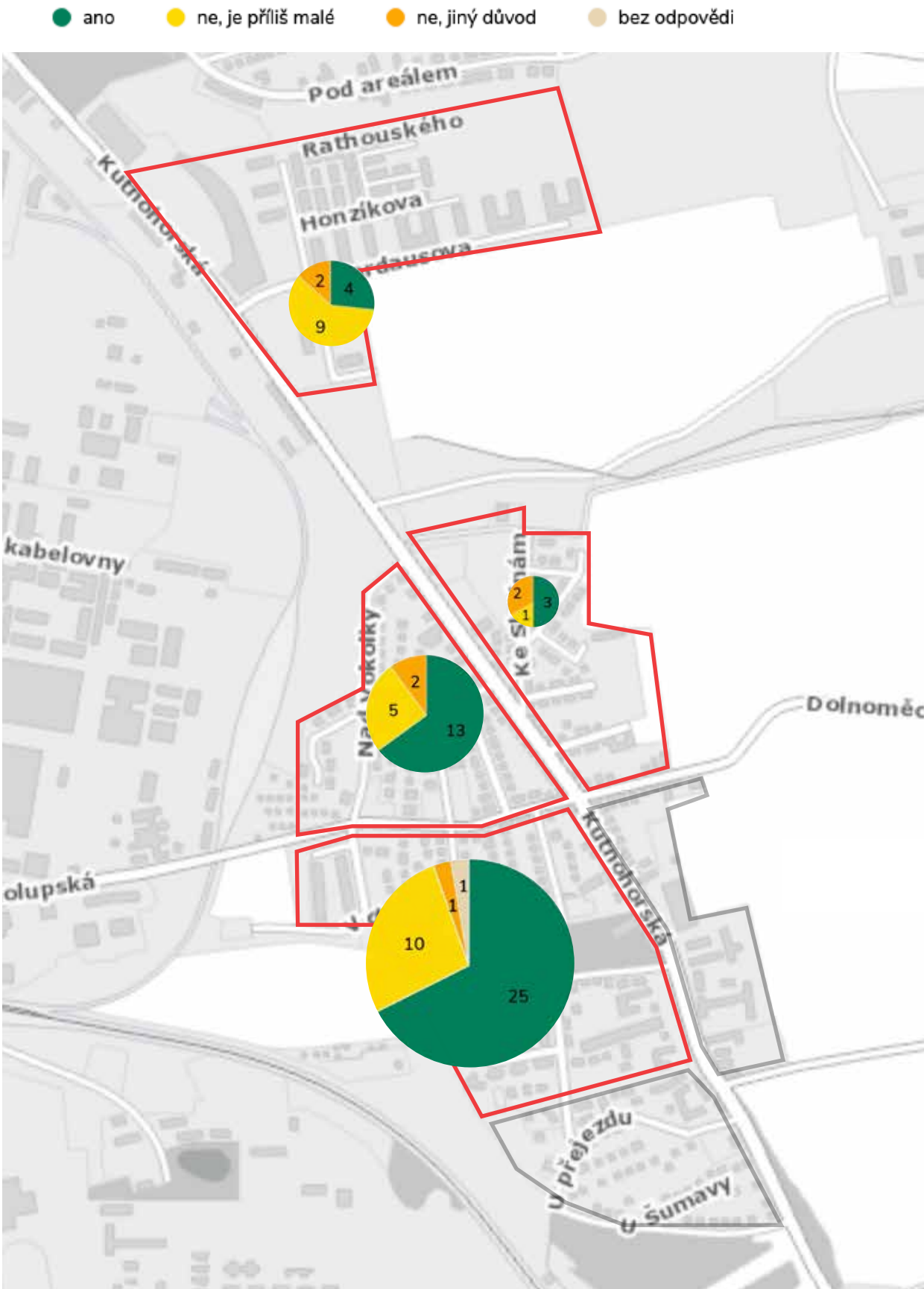
Odpovědi rodičů devítiletých dětí:

Matice výběru z možností, zodpovězeno 20x, nezodpovězeno 0x

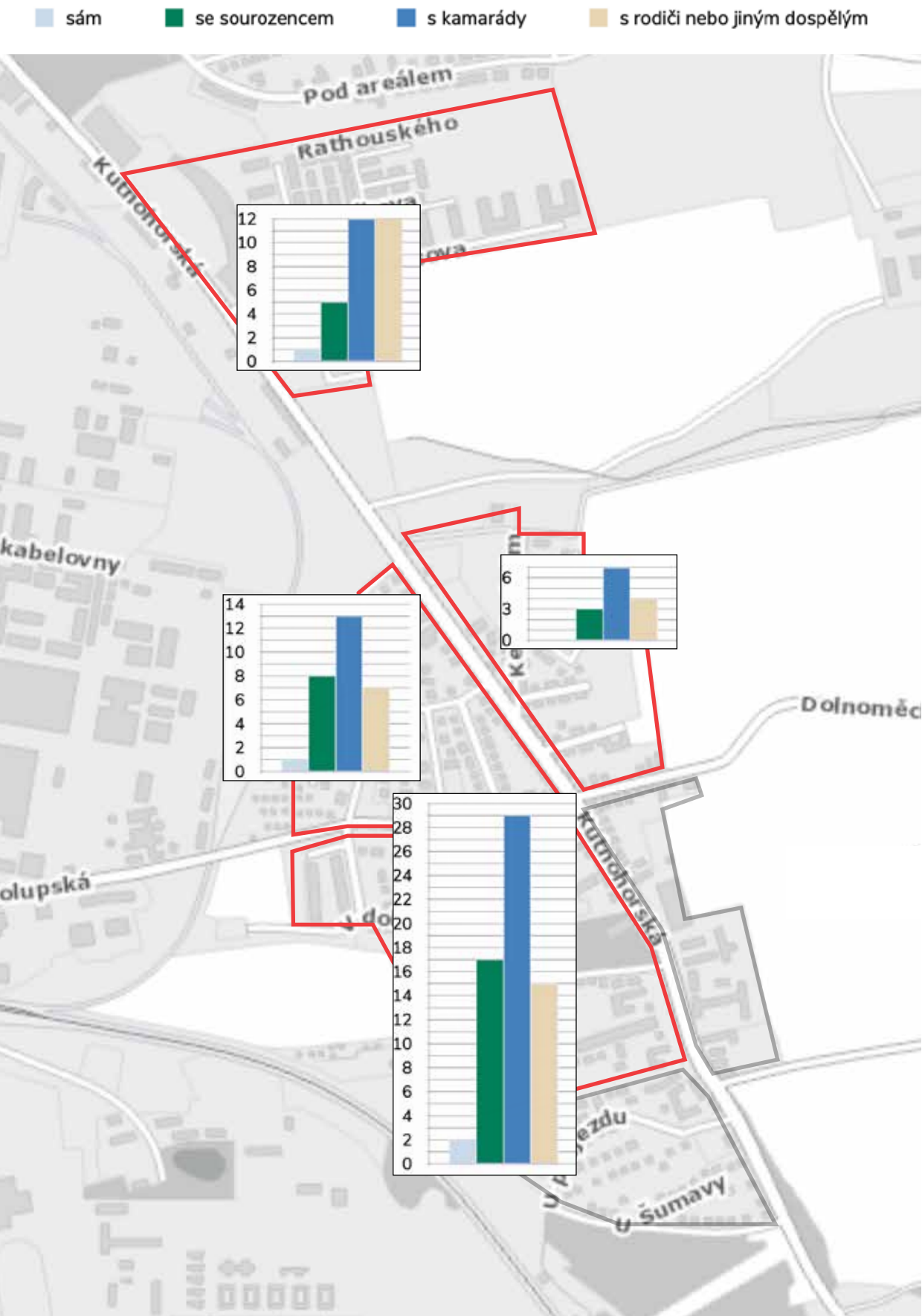
Odpovědi respondentů rozdělené dle věku dětí ukazují, že rodiče starších dětí hodnotí bezpečnost dopravy mírněji.

Obr. 11 Dítě se pohybuje v okolí bydliště samo bez doprovodu dospělé osoby (rodiče, prarodiče, chůvy) - odpovědi rodičů dle místa bydliště

Přes nízký počet respondentů je patrné, že **mezi centrální obytnou částí a čtvrtí Malý Háj je výrazný rozdíl v tom, jak jsou děti samostatné.** Děti v Malém Háji chodí méně ven bez doprovodu rodičů.

Obr. 12 Doprovod dětí při pobytu venku - odpovědi dětí dle místa bydliště

Děti v celých Dolních Měcholupách tráví čas venku se sourozenci a kamarády, **rozdíl je ale v přítomnosti rodičů, která je v Malém Háji častější.**

MOBILITA DLE MÍSTA BYDLIŠTĚ

Porovnání dat podle bydliště dětí potvrdilo předpokládané **bariéry volného pohybu - ulice Dolnoměcholupská a ulice Kutnohorská**. Nedostatečný počet přechodů nebo jejich nepříznivý vliv na schopnost menších dětí omezuje svobodný pohyb nejmladších školáků (6-9 let) po obci, ale zhoršuje i jejich subjektivní pocit bezpečí.

Nejvýraznějším problémem se jeví chybějící propojení DM s Malým Hájem, které často zmiňovali i rodiče (4 podněty).

Další chybějící propojení je patrné v severojižním směru (Parková a Okolí ZŠ). Podněty na úpravu přechodů na ulici Dolnoměcholupské (viz Pražské matky, z.s.) se také objevovaly v komentářích rodičů.

Obecně si rodiče stěžovali na **hluk** (viz obr. 13) a přáli si **zklidnění dopravy** (8 podnětů).

Vybrané podněty rodičů:

„Bezpečnost na silnicích, kamiony jezdí k večeru rychle, velká doprava.“

„Zásadní je zklidnění dopravy, zejména na ulici Kutnohorská a Dolnoměcholupská, tedy obchvat DM“

„Omezení aut na Kutnohorské, omezení hluku, lepší propojení Malého Háje s Měcholupy a na cyklostezku.“

Další podněty se týkají propojení DM s okolními obcemi (např. Hostivař).

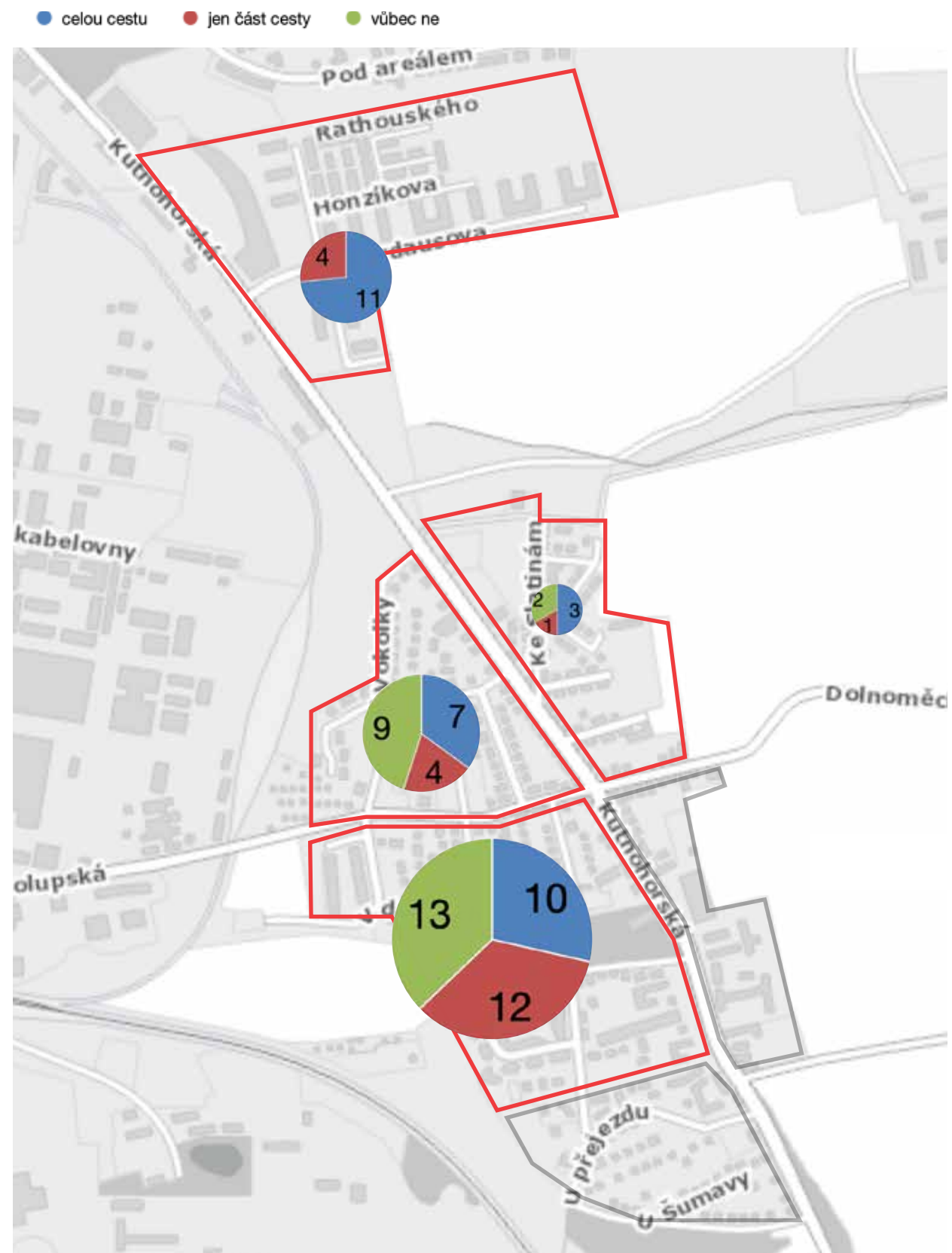
Mapy s grafy na následujících strany (obr. 14-25) **dokumentují rozbor dopravy a samostatnosti dětí na základě jejich bydliště.**

Přes nízký počet respondentů je **patrná odlišnost odpovědí dětí z Malého háje**. Na základě odpovědí rodičů a dětí ke způsobu dopravy do školy, k dopravní situaci a vzhledem k relativně krátkým vzdálenostem (Malý Háj je do 20 min pěšky) se dá usuzovat, že **hlavním důvodem je chybějící přívětivé a bezpečné propojení Malého Háje se školou.**

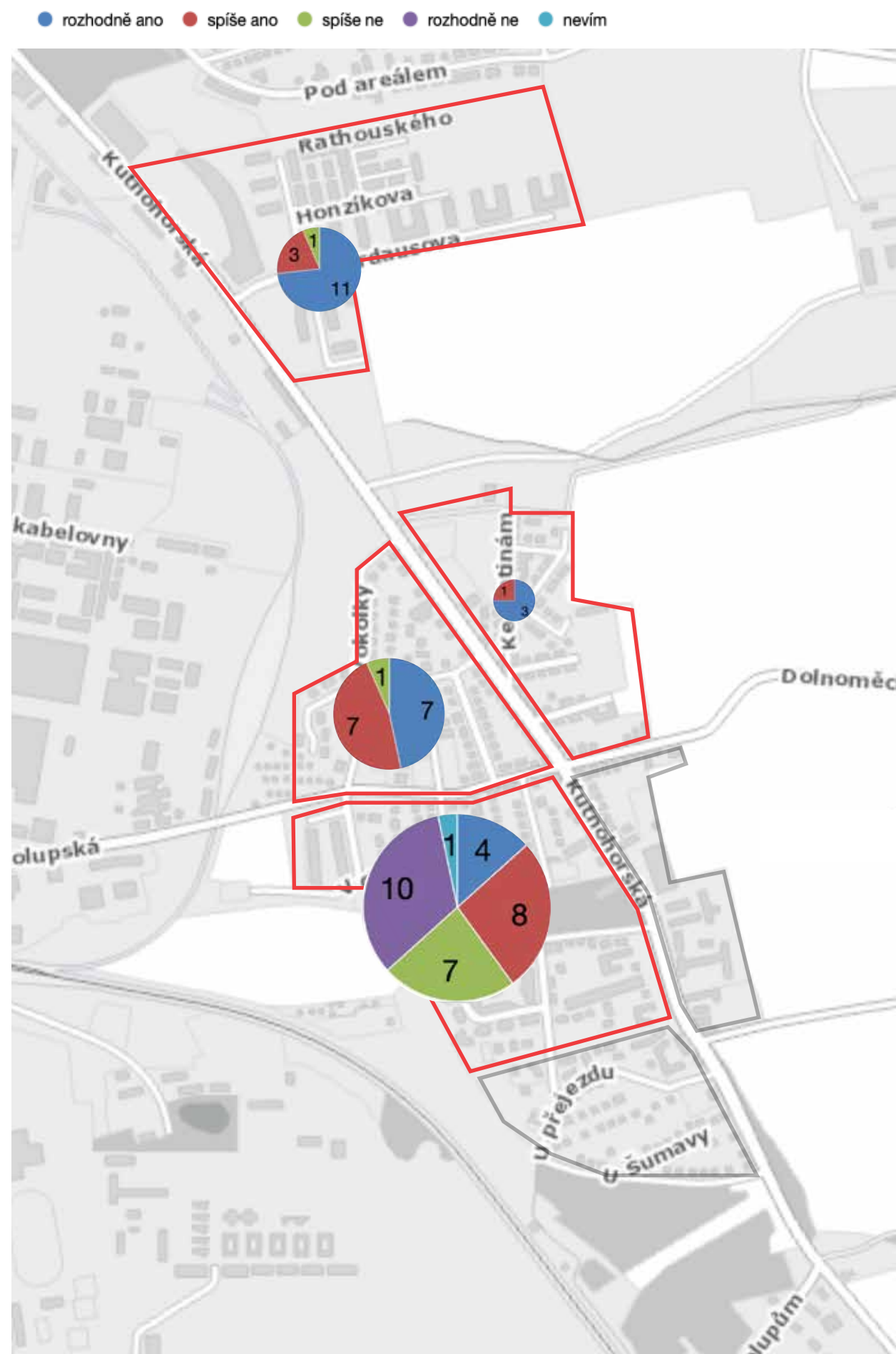
Obr. 13 Mapa hluku (zdroj: <http://uap.iprpraha.cz/>)

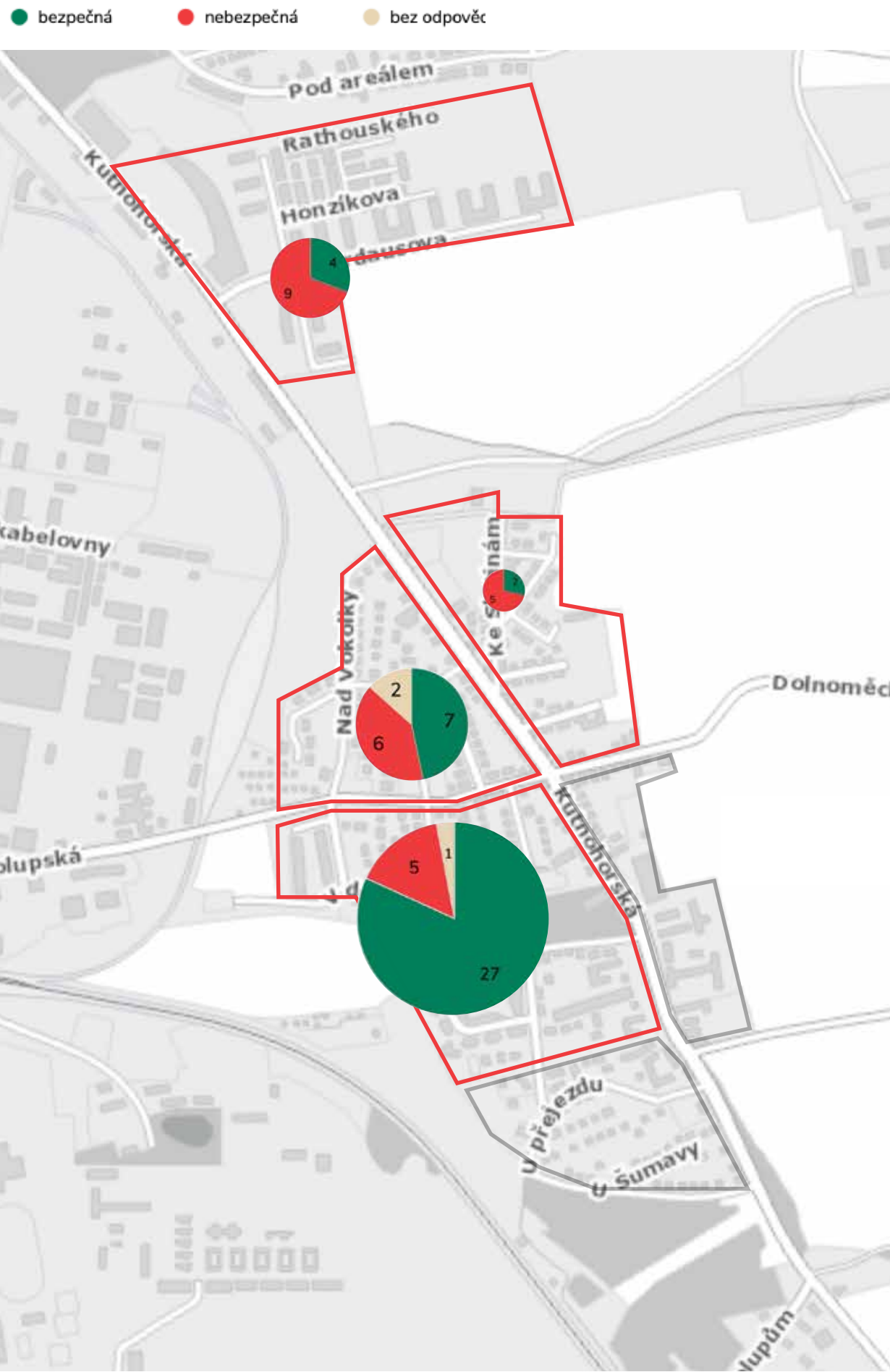
Obr. 14 Doprovod dítěte do školy rodiči nebo jiným dospělým - odpovědi rodičů dle místa bydliště:

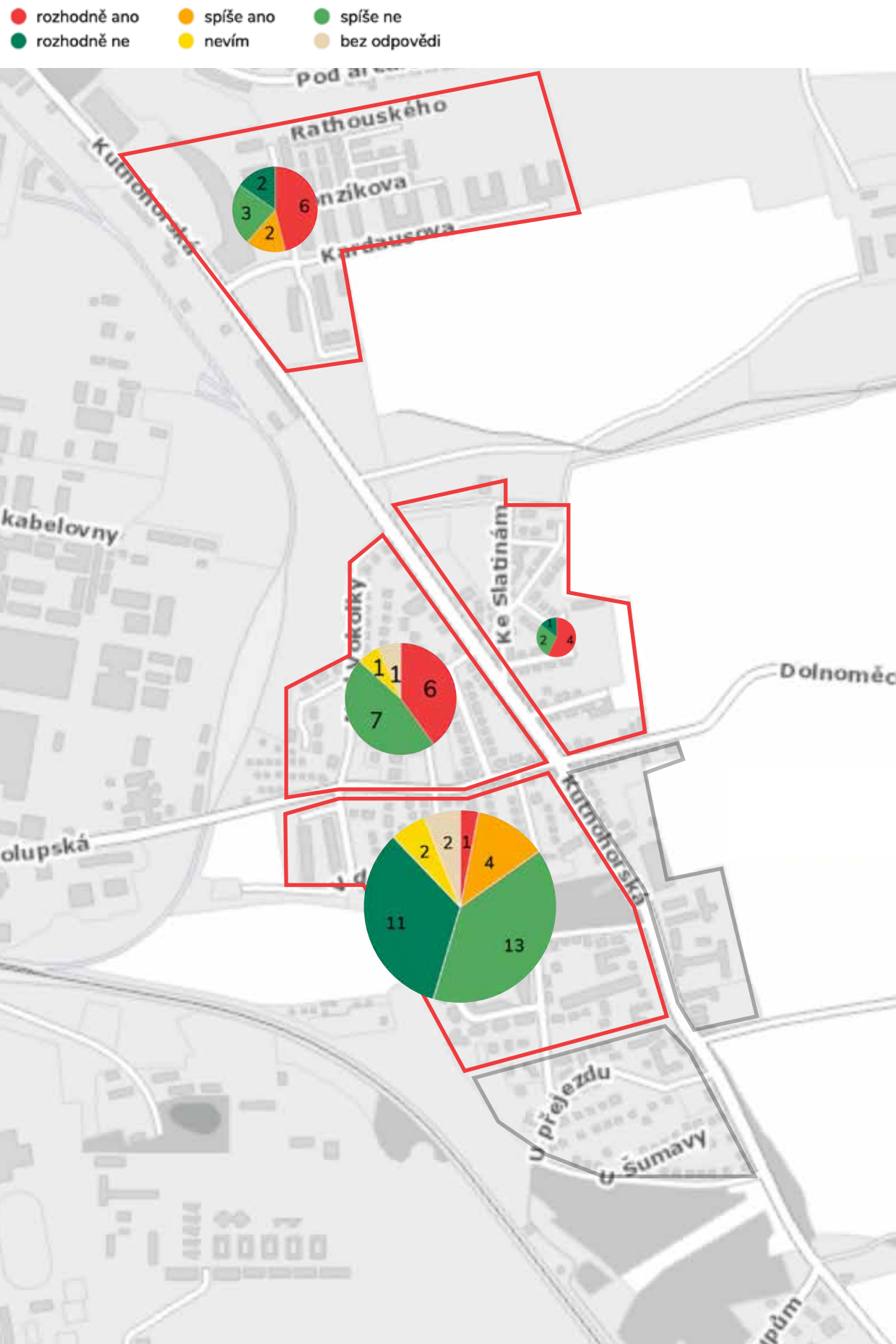
Obr. 15 Nebezpečné dopravní situace na cestě do školy - odpovědi rodičů dle místa bydliště:

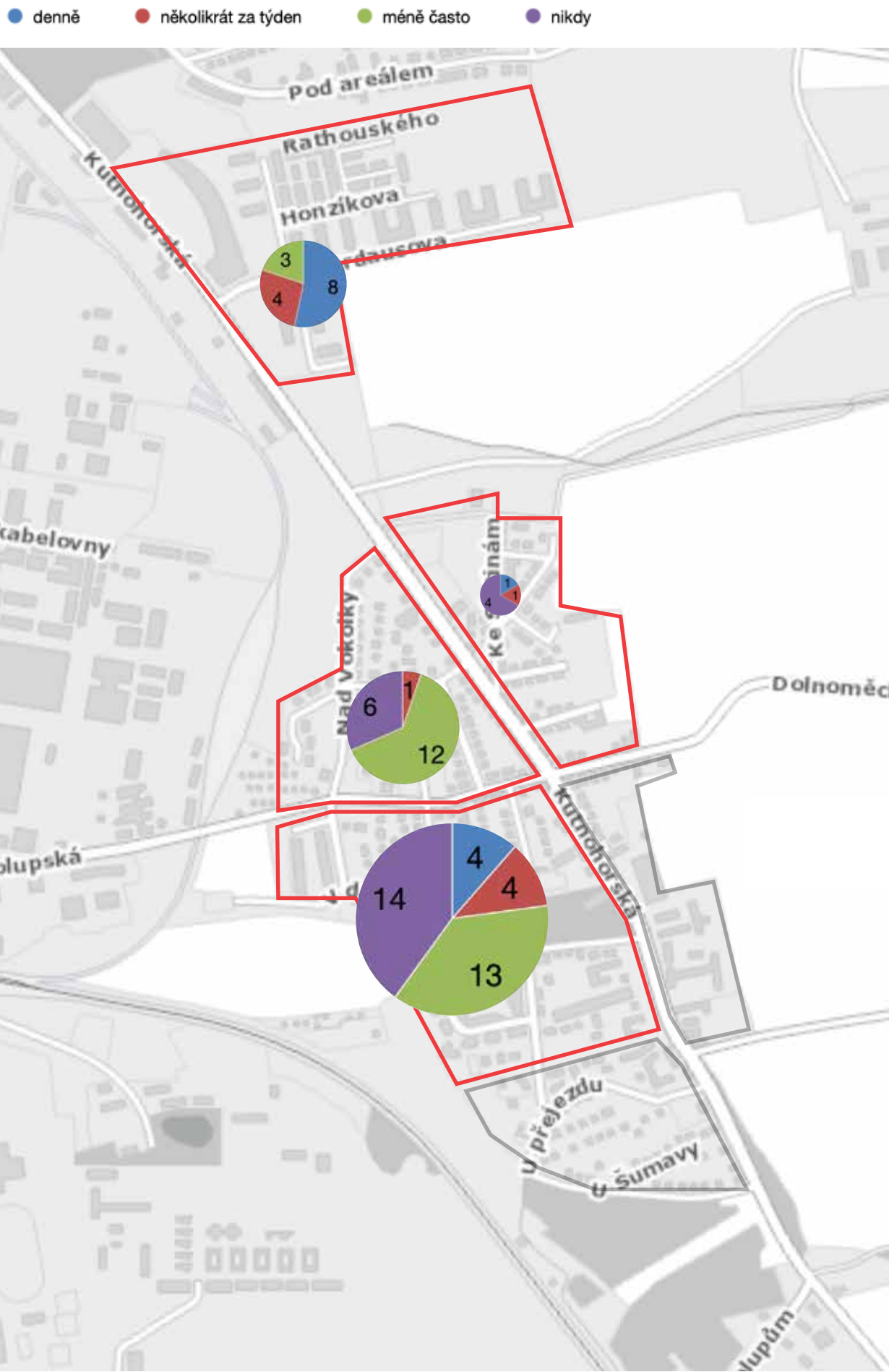
Obr. 16 Bezpečnost cesty do školy - odpovědi dětí dle místa bydliště:

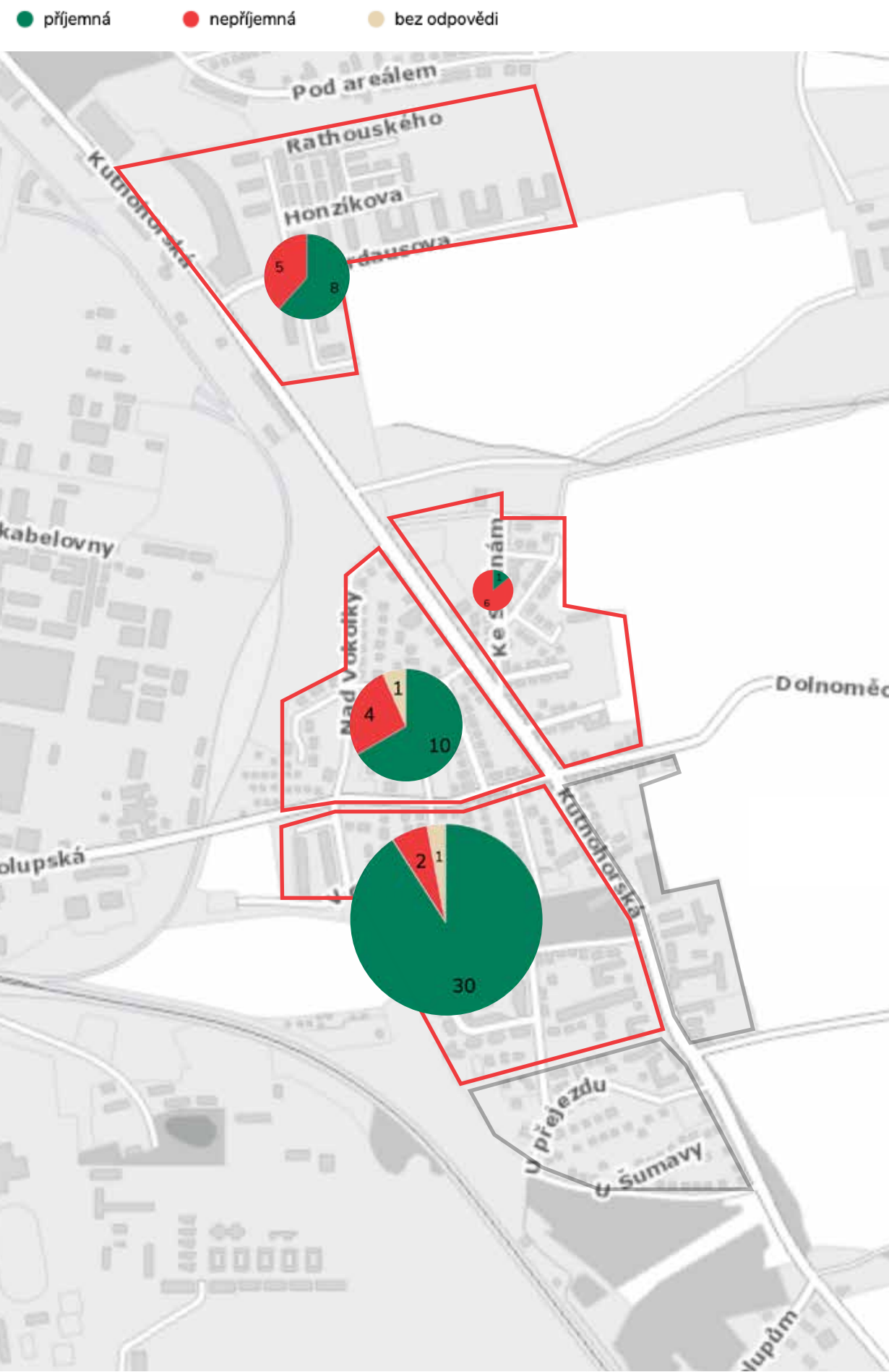
Obr. 17 Bariéry - dopravní bezpečnost dětí na cestě do školy, děti se bojí aut (jezdí rychle, bezohledně, je jich moc, nebezpečné přecházení, apod.) - odpovědi dětí podle bydliště:

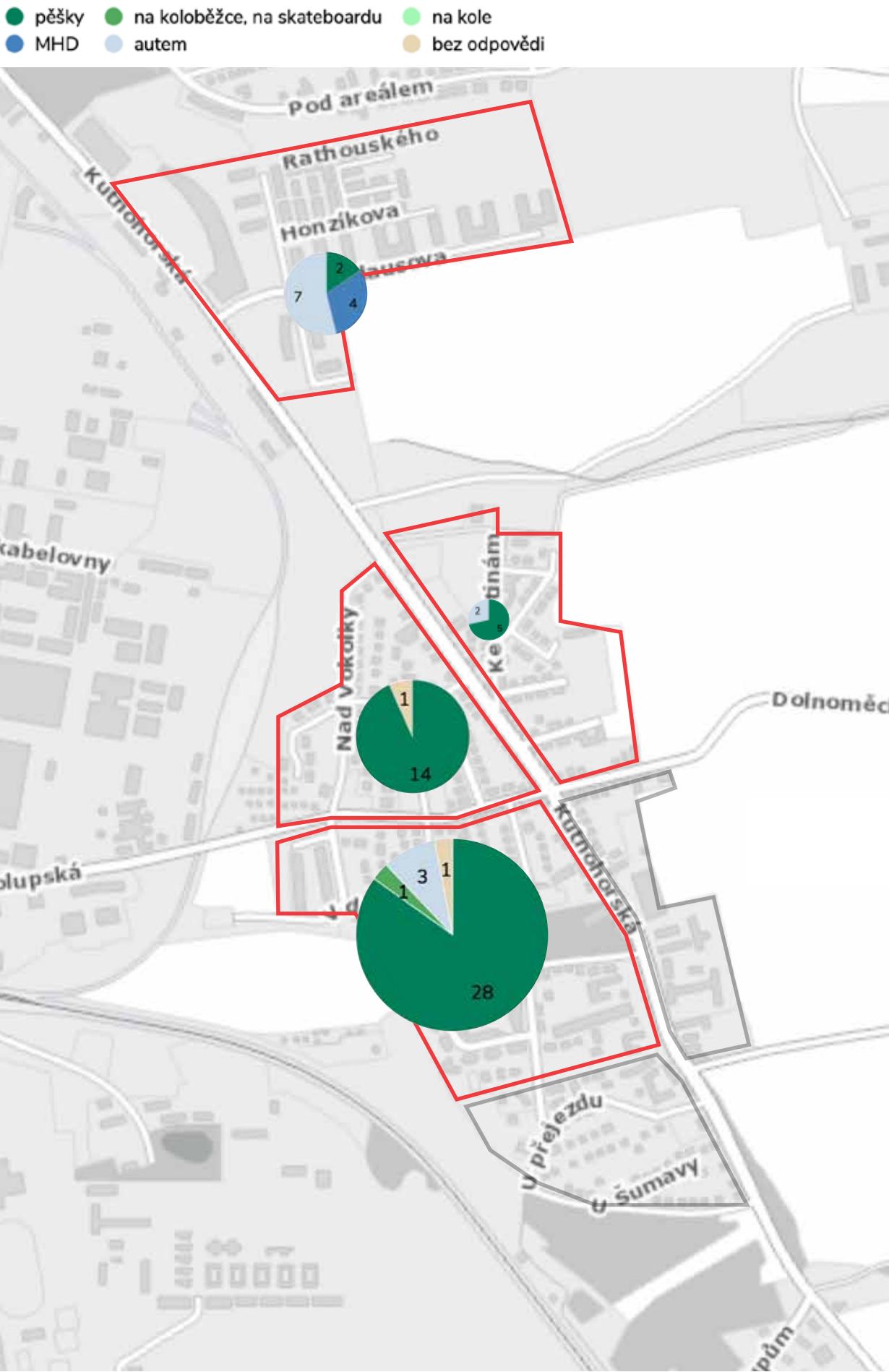
Obr. 18 Doprava dětí do školy autem (alespoň část cesty) - odpovědi rodičů dle místa bydliště:

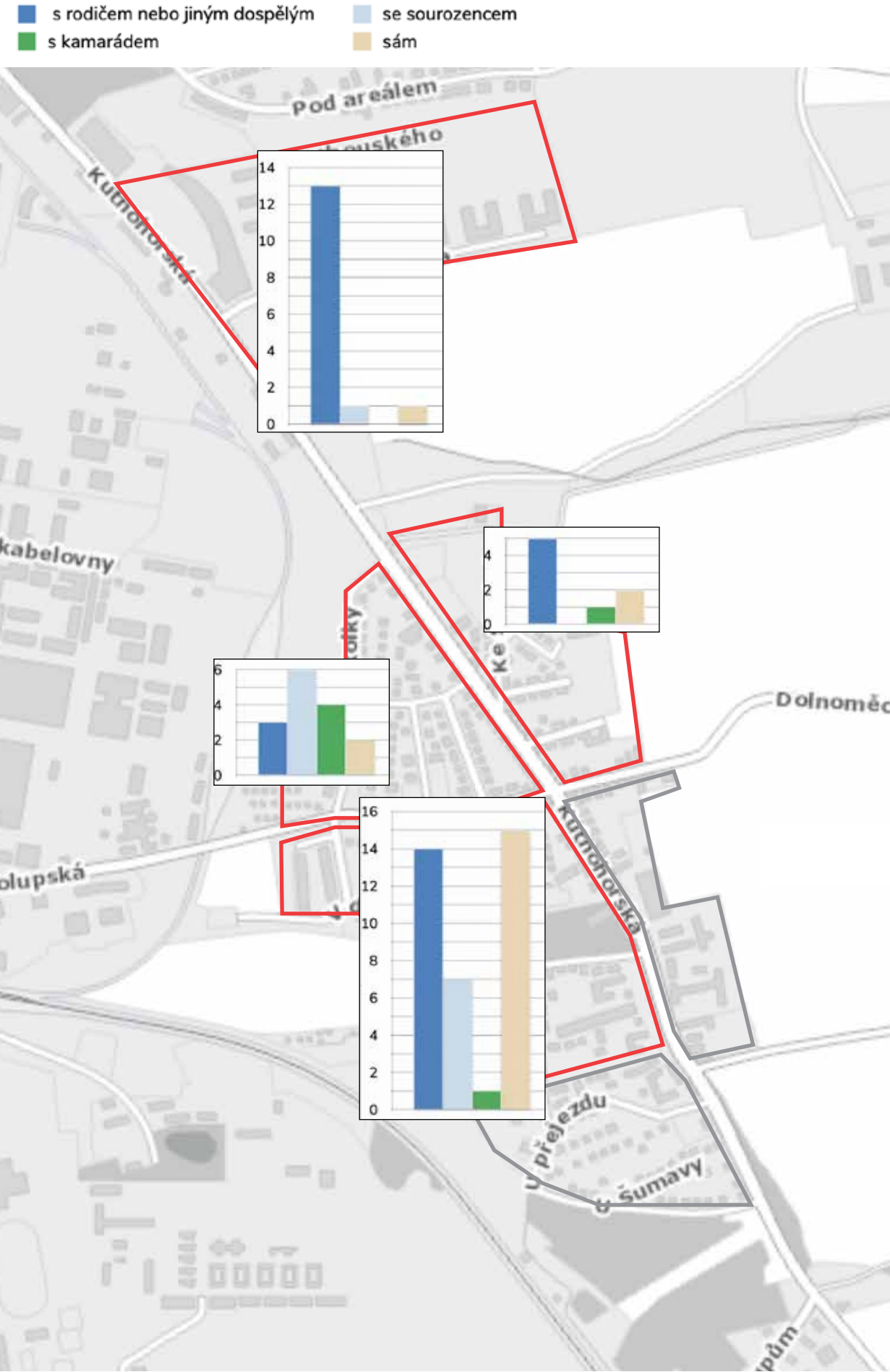
Obr. 19 Kvalita cesty do školy - odpovědi dětí dle místa bydliště:

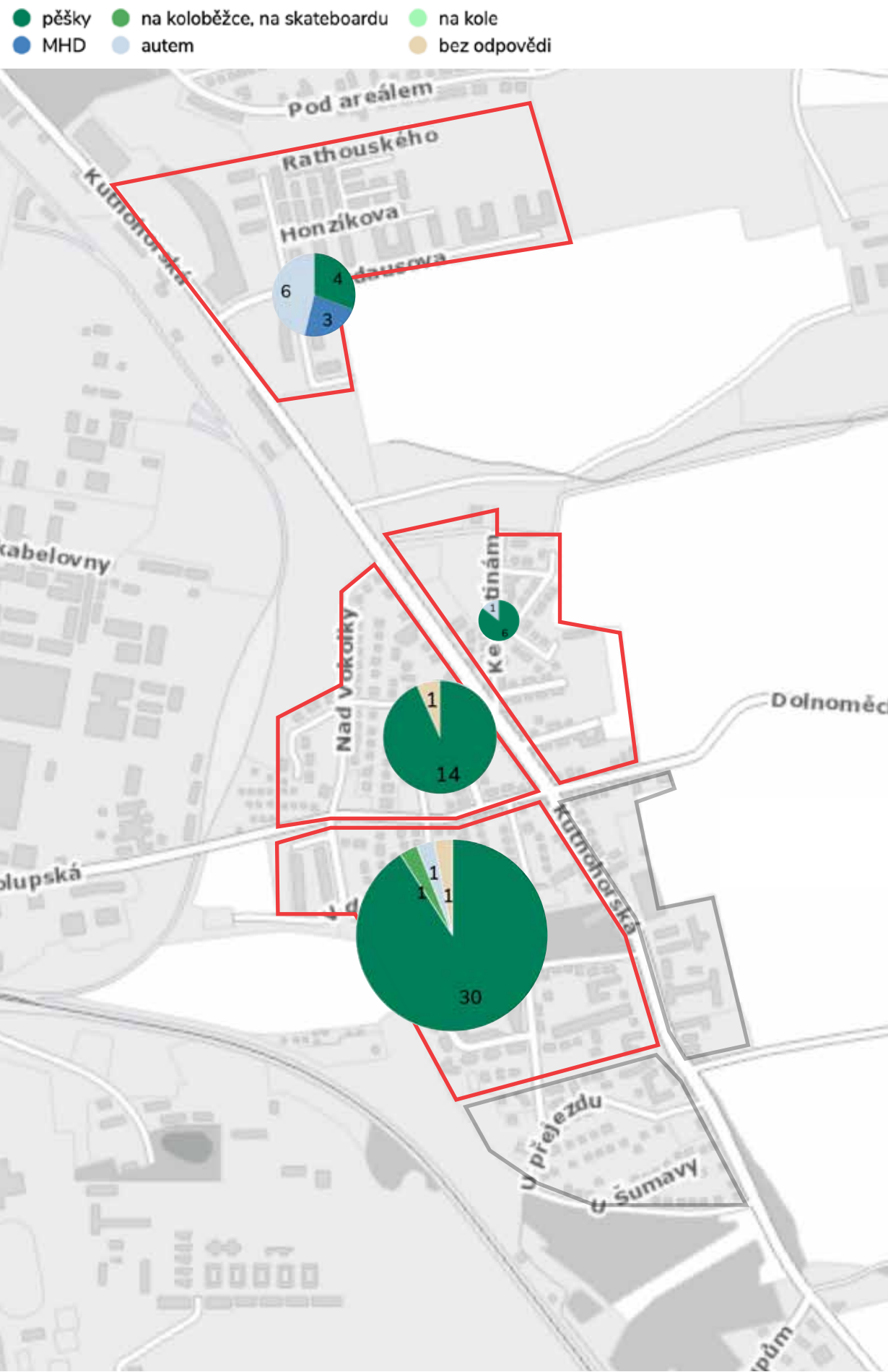
Obr. 20 Nejčastější **doprava dětí do školy** - odpovědi dětí dle místa bydliště:

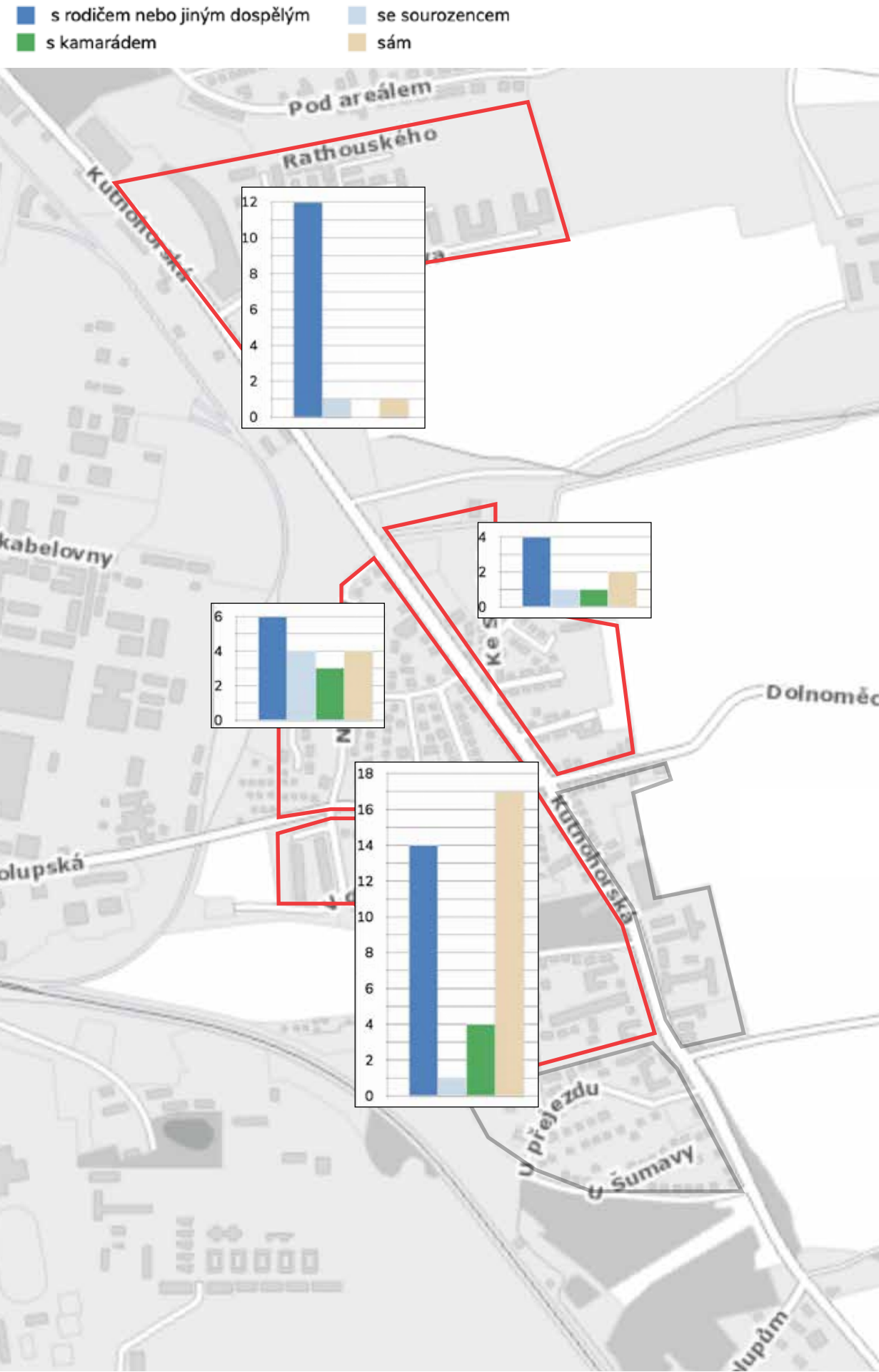
Obr. 22 Nejčastější **doprovod dětí při cestě do školy** - odpovědi dětí dle místa bydliště:

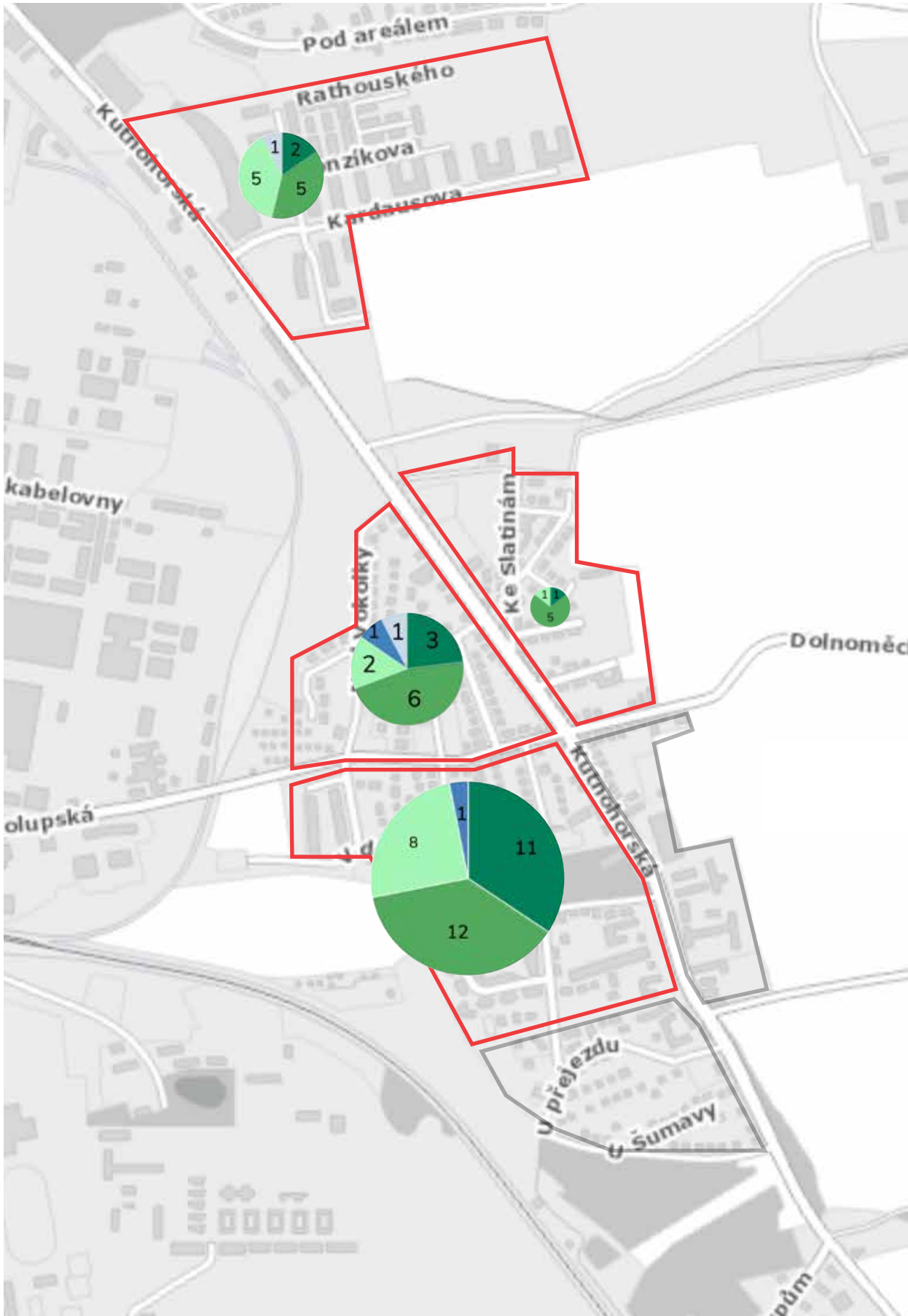
Obr. 22 Nejčastější **doprava dětí ze školy** - odpovědi dětí dle místa bydliště:

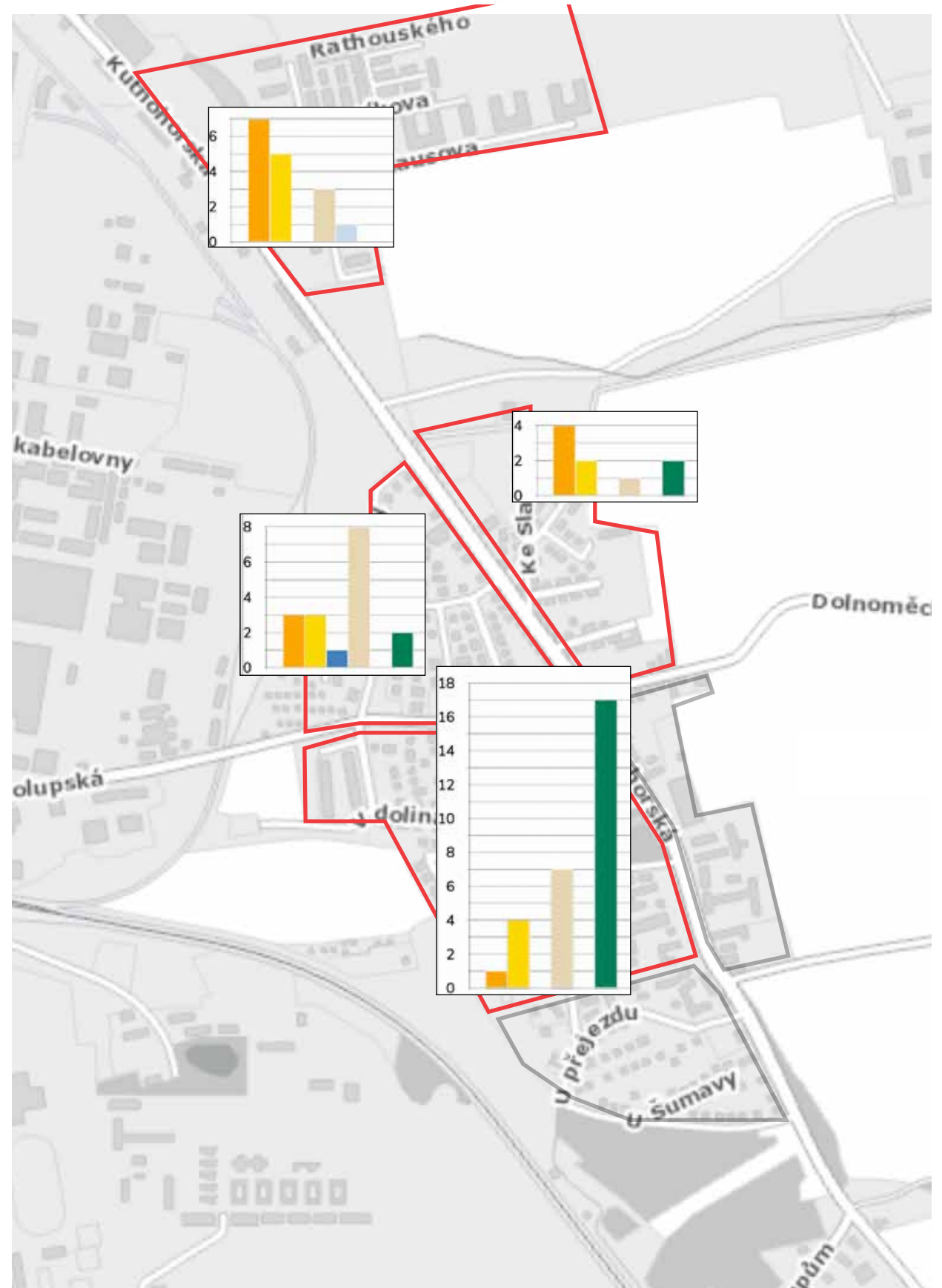
Obr. 23 Nejčastější **doprovod dětí při cestě ze školy** - odpovědi dětí dle místa bydliště:

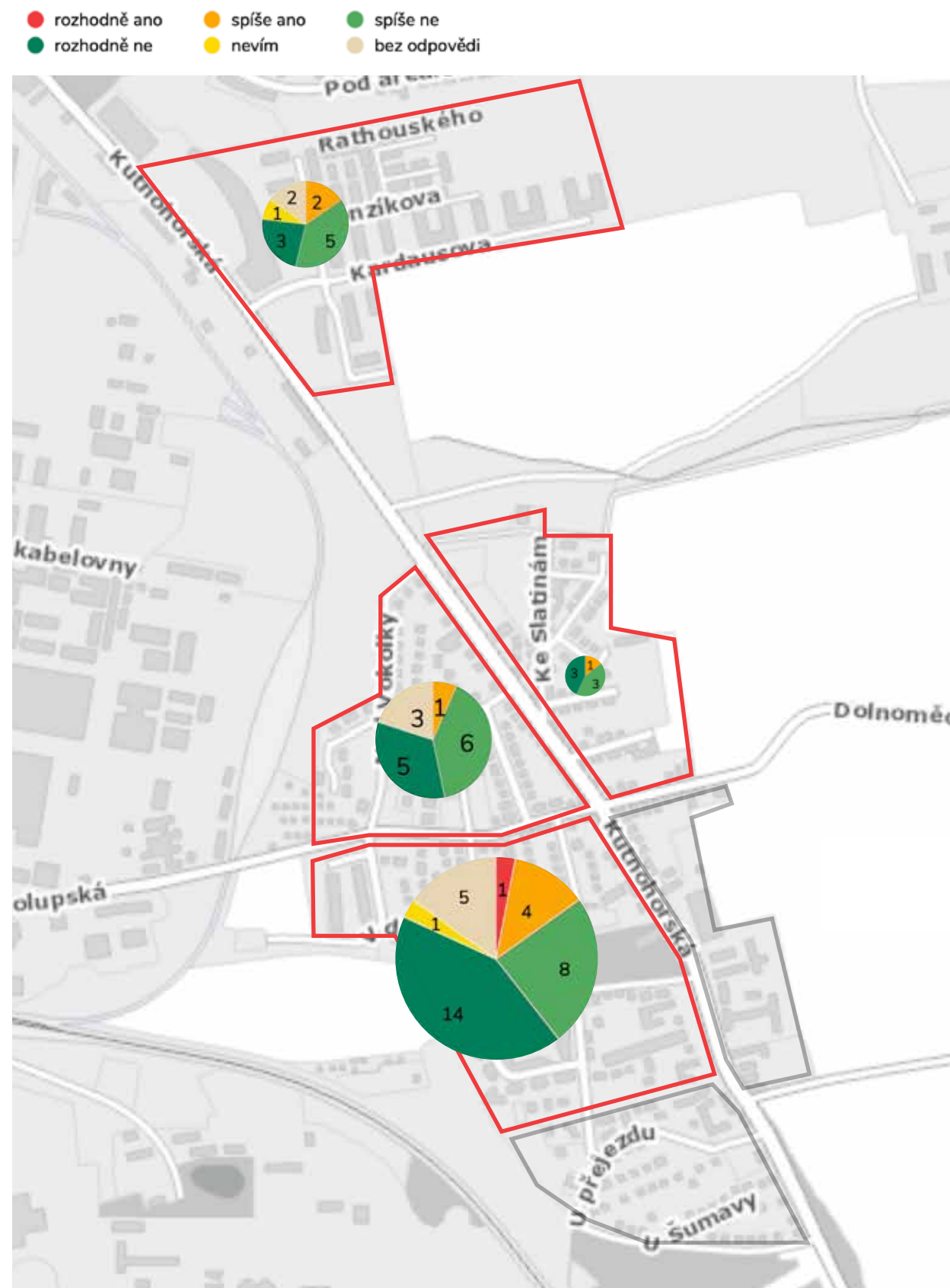
● pěšky
 ● na koloběžce, na skateboardu
 ● na kole
● MHD
 ● autem
 ● bez odpovědi

- Od mého domu není cesta bezpečná.
- Chybí mi vhodné spojení MHD.
- Bydlím moc daleko od školy.
- Rodiče mi to nechtějí dovolit.
- Nemám si ve škole kam uložit kolo, koloběžku nebo skateboard.
- Nic mi nebrání, dopravuji se způsobem, kterým chci.

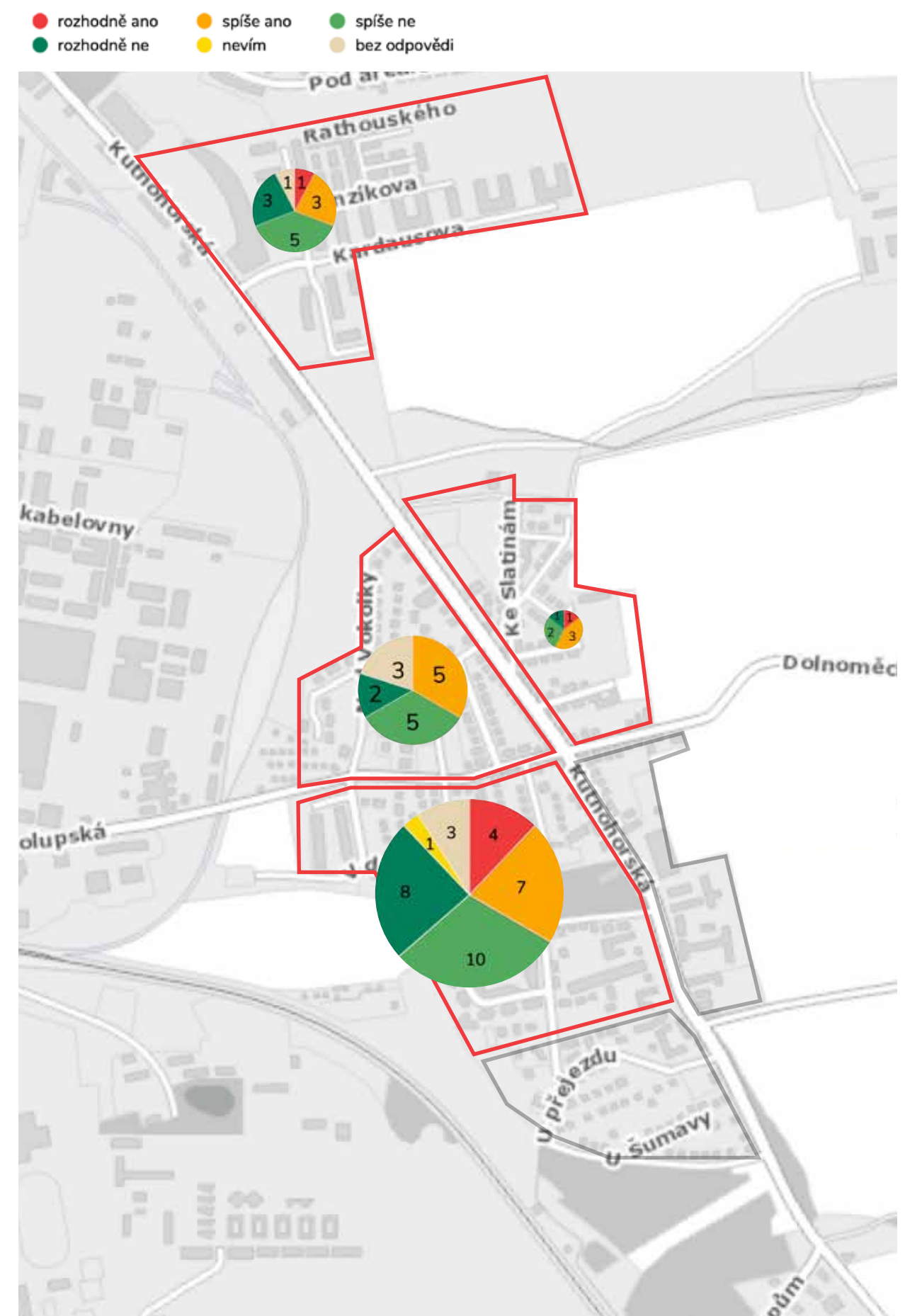

Obr. 26 **Bariéry - nevhodné ztvárnění nebo špatná údržba veřejného prostoru** na cestě do školy, děti se bojí opuštěných, temných nebo nepřehledných míst - odpovědi dětí podle bydliště:

Obr. 26, 27 Odpovědi dětí ukazují, že fyzické a sociální aspekty veřejného prostoru (na rozdíl od dopravy) **nehrají významnou roli jako bariéra způsobu dopravy po DM**. V DM se v menší míře objevují děti, které mají strach z nepříjemných nebo podivných lidí nebo z některých míst.

Obr. 27 **Bariéry - sociální bezpečnost** na cestě do školy, děti se bojí nepříjemných nebo podivných lidí - odpovědi dětí podle bydliště:

K dopravě do školy využívá koloběžku nebo skateboard jako nejčastější prostředek pouhých **1,3% dětí** a kolo nevyužívá jako nejčastější prostředek **nikdo** (obr. 28 a 29), zatímco **ve volném čase** (obr. 32) na kole, koloběžce, skatu nebo bruslích jezdí **tři čtvrtiny dětí!**

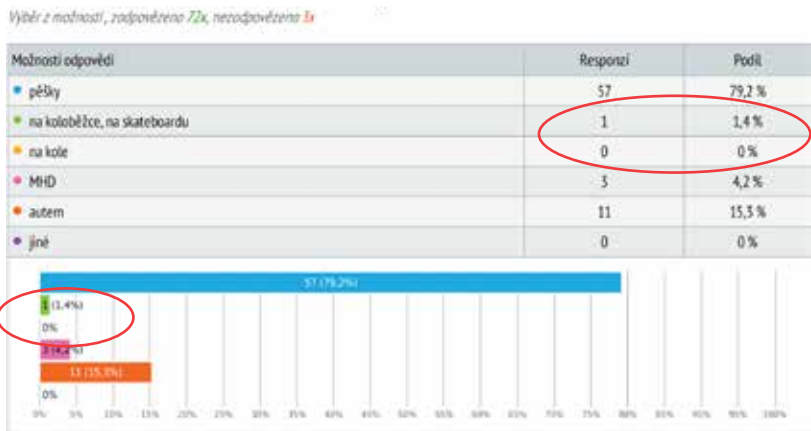
Tento fakt ukazuje na velký potenciál Dolních Měcholup v oblasti bezmotorové mobility - pokud budou odstraněny bariéry (bezpečné propojení, stojany/skrínky před školou, viz obr. 31), je možné, že daleko více dětí bude využívat kolo, koloběžku nebo skate i k dopravě do školy.

Červená elipsa v následujících grafech zvýrazňuje počty týkající se využití kol, koloběžek a skatů

Obr. 28 Nejčastější způsob dopravy do školy - odpovědi dětí:

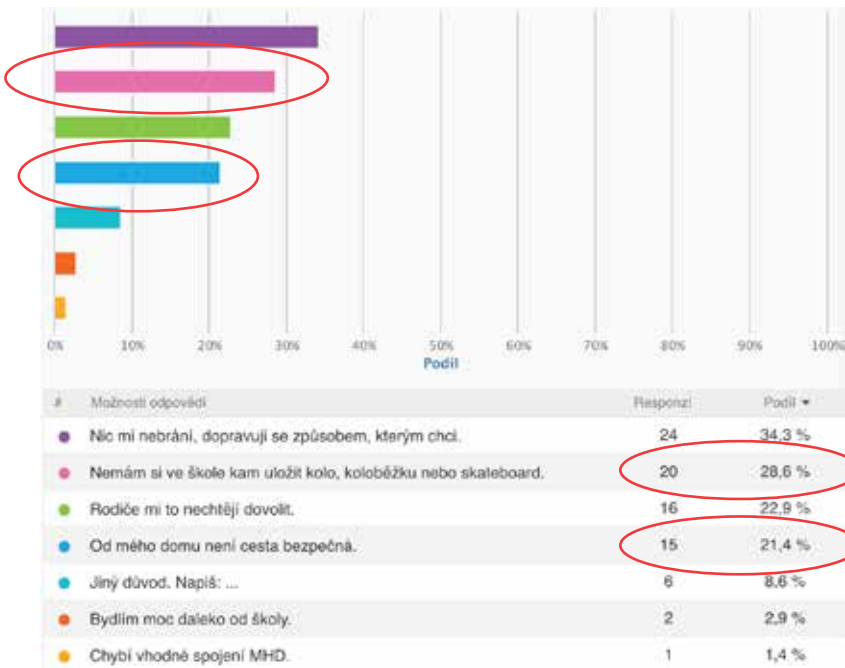
Obr. 29 Nejčastější způsob dopravy ze školy - odpovědi dětí:

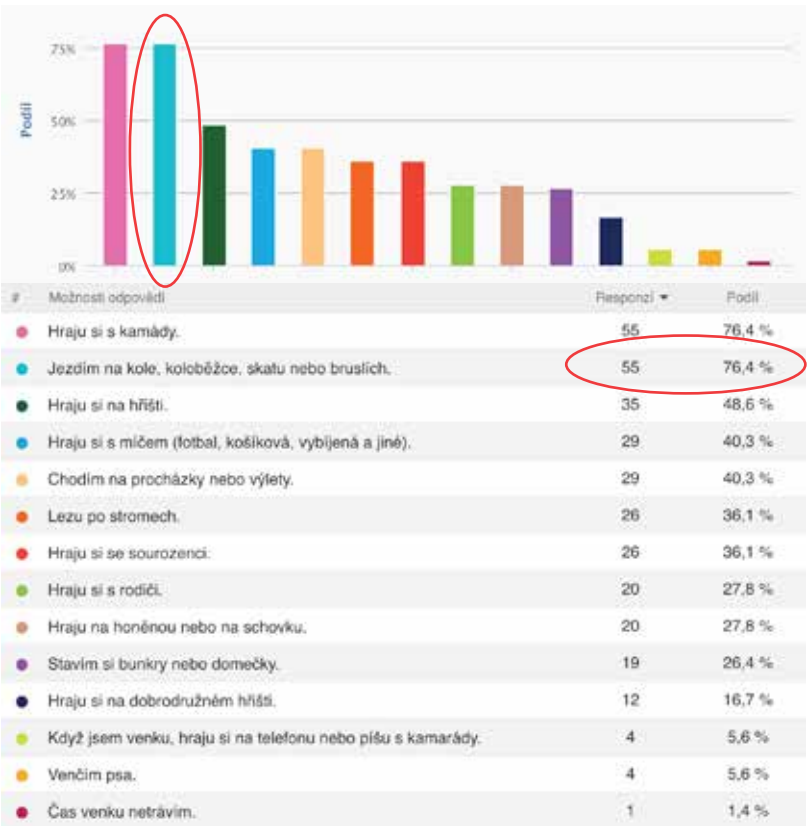
Obr. 30 Preferovaný způsob dopravy do školy - odpovědi dětí:

Obr. 31 Bariéry, které brání dětem se dopravovat způsobem, jakým chtějí - odpovědi dětí:

Obr. 32 Nejčastější způsob trávení volného času venku - odpovědi dětí:

HRA A VOLNÝ ČAS - JAK DĚTI TRÁVÍ ČAS VENKU

Kromě **hry s kamarády** děti uvádějí jako nejčastější aktivitu **jízdu na kole, koloběžce, skatu nebo bruslích**. Mladší děti tráví hodně času **na hřišti** a chodí na **procházky a výlety**, starší hrají **fotbal a další míčové hry**.

Více než třetina dětí uvedla **hraní míčových her**, což ukazuje na **dostatečné zázemí**. Naopak **přání trávit čas na dobrodružném hřišti a stavěním bunkrů** (mladší děti) **vypovídá o nedostatečné nabídce herních prvků pro starší děti**.

Dvě třetiny dětí do osmi let často chodí na procházky a výlety, jako přání tuto činnost ale uvedla jen pouhá čtvrtina.

V dotazníku děti popisovaly, jak tráví čas venku, např.:

„Jezdím na kole, bruslích, kolobežce, skatu, jsem na pískovišti, houpu se na houpačce, kopu do míče, točím se na kolotoči, prolézám průlezačky, povídám si s kamarády, pouštím auto na dálkové ovládání.“

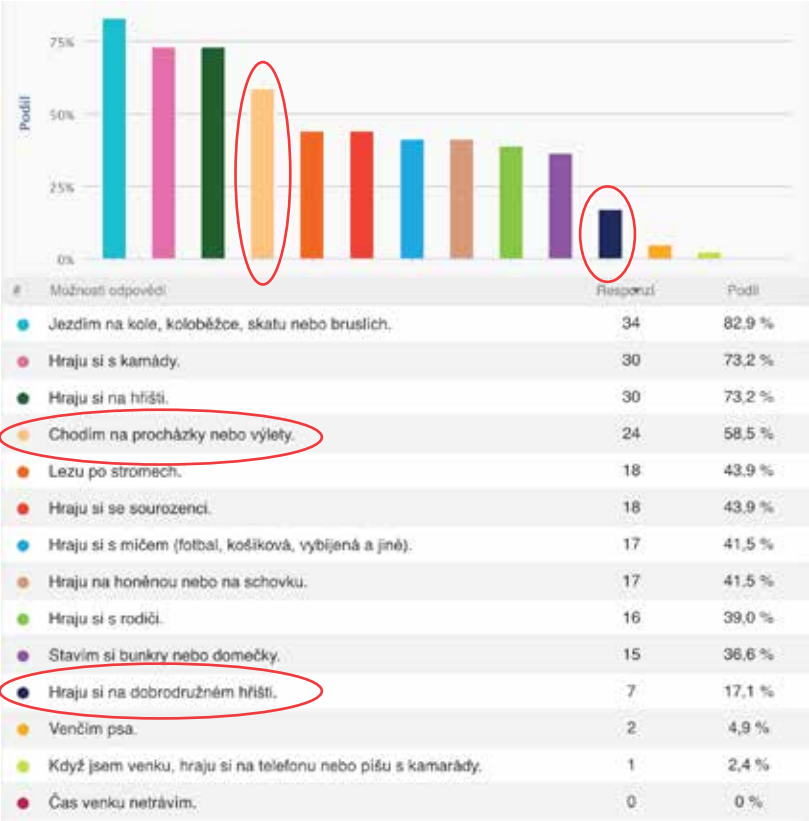
„Na babu, honíme se, lezeme po stromech, jezdíme na kole a koloběžce, hrajeme si na hřišti.“

„V parku si hraju na zombíky, lezu po stromech, jezdím na freestajl koloběžce v ulici, na trávě u hřiště hraju bedminton, nebo fotbal.“

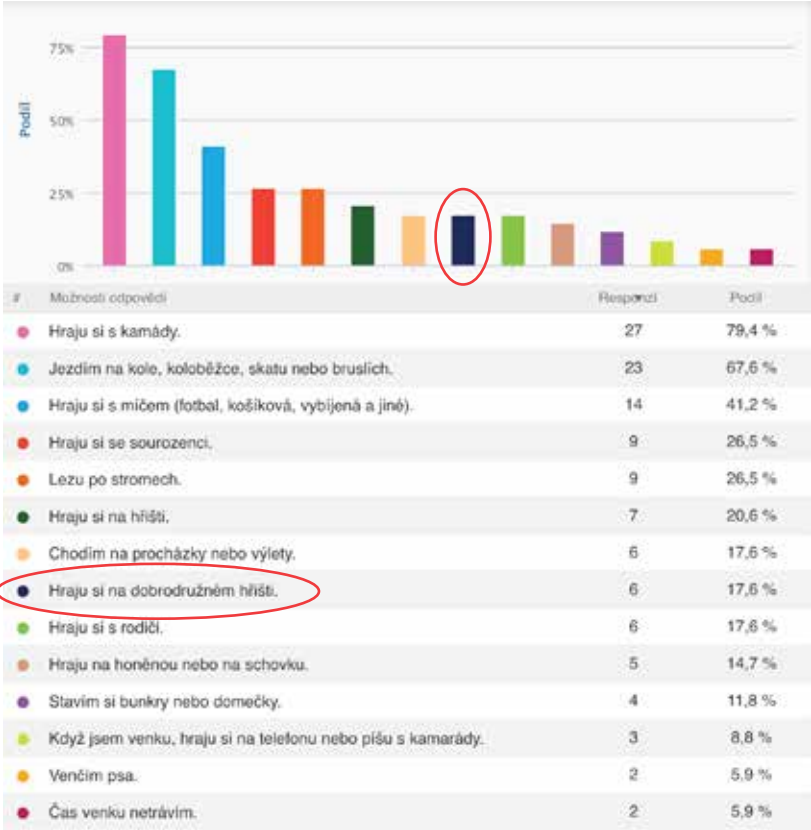
Z rozdělení dětských respondentů podle věku (viz obr. 33-36) vyplynulo, že mladší děti (6-8 let) si kromě jízdy na kole a hry s kamarády často hrají na hřišti, kdežto **děti starší (9-11let) již klasické hřiště tak často nenavštěvují**, což **ukazuje na nedostatečnou nabídku pro hru starších dětí na stávajících hřištích** v DM. Toto potvrzují odpovědi jak starších tak mladších dětí, které si přejí trávit čas na dobrodružném hřišti. Tato aktivita předběhla i oblíbené míčové hry.

Červená elipsa v následujících grafech zvýrazňuje položky, u kterých je partný rozdíl mezi současným a preferovaným způsobem trávení volného času.

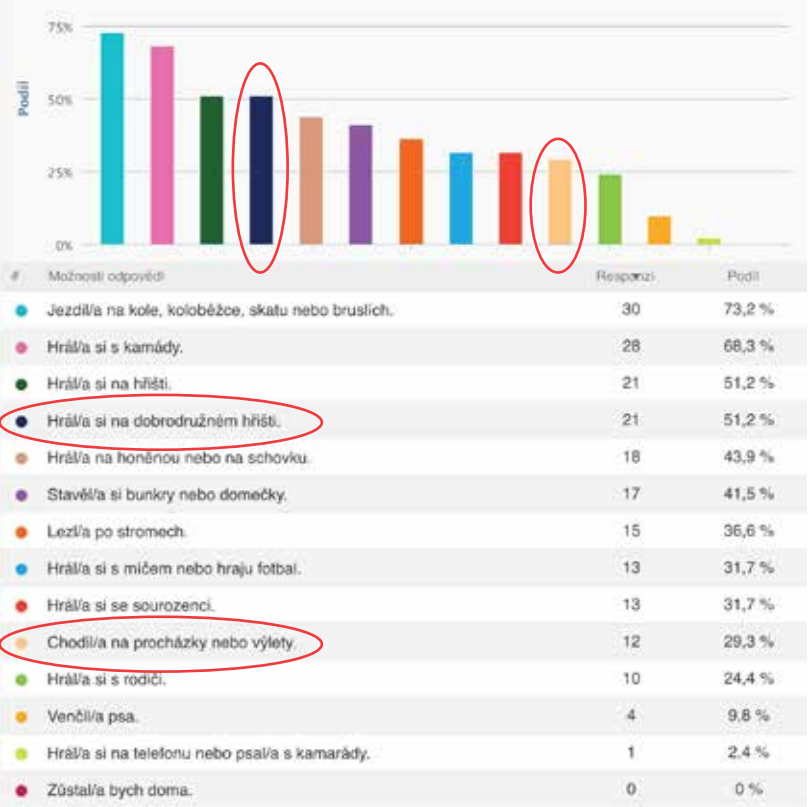
Obr. 33 **Nejčastější** způsob trávení volného času venku - odpovědi dětí ve věku 6-8let

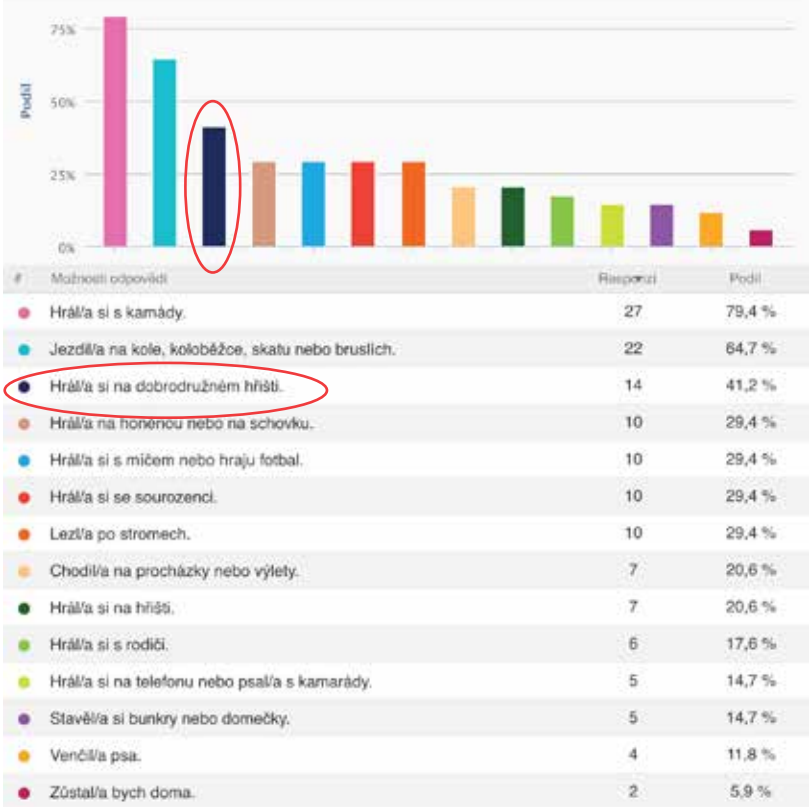
Obr. 34 **Nejčastější** způsob trávení volného času venku - odpovědi dětí ve věku 9-11 let

Obr. 35 **Preferovaný** způsob trávení volného času venku - odpovědi dětí ve věku 6-8let

Obr. 36 **Preferovaný** způsob trávení volného času venku - odpovědi dětí ve věku 9-11 let

HRA A VOLNÝ ČAS - KDE DĚTI TRÁVÍ ČAS VENKU

Děti v DM tráví nejvíce času v parku a na hřištích (téměř 50% alespoň několikrát týdně, dalších 40% občas), podobný počet dětí je venku s družinou nebo na kroužcích. O něco méně dětí využívá ke hře zahradu (děti zahradu uváděly méně často než rodiče). Zahradu také nemohou využívat děti z bytových domů v Malém Háji. Do přírody chodí pravidelně téměř třetina dětí, nejméně je využíván k pobytu uliční prostor.

Mezi staršími dětmi (od 10 let) se objevilo několik, které uvedly, že čas venku netráví. Starší děti také o něco méně navštěvují hřiště, méně chodí do přírody a častěji využívají pro hru a pobyt místní park.

Pozitivní výsledek šetření je, že **většina dětí tráví čas venku s kamarády, a se vzrůstajícím věkem čím dál častěji bez přítomnosti rodičů.**

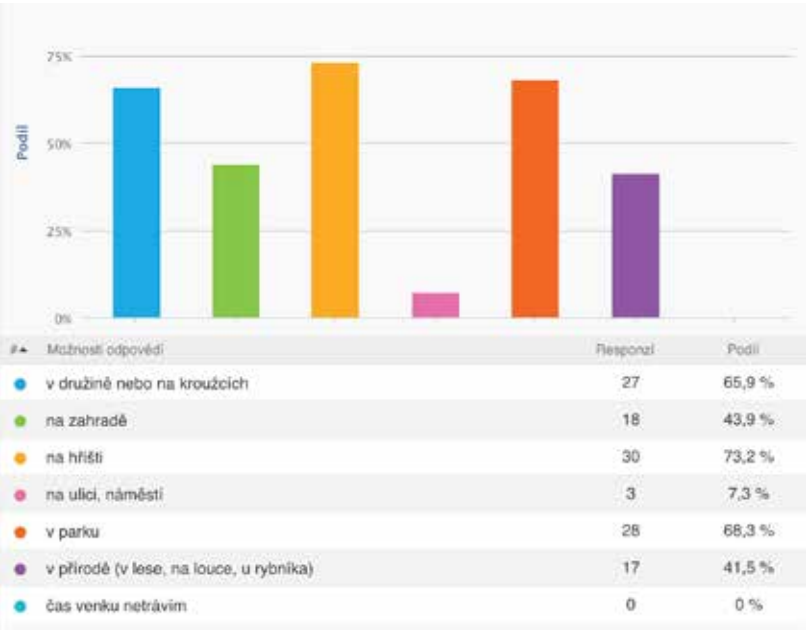
Vystihující komentář rodiče na otázku, kde děti tráví svůj volný čas venku:

„V běžném školním roce u školy - v parku, na hřišti, s družinou v lesíku; v době koronavirového volna na cyklostezce, v lesíku“

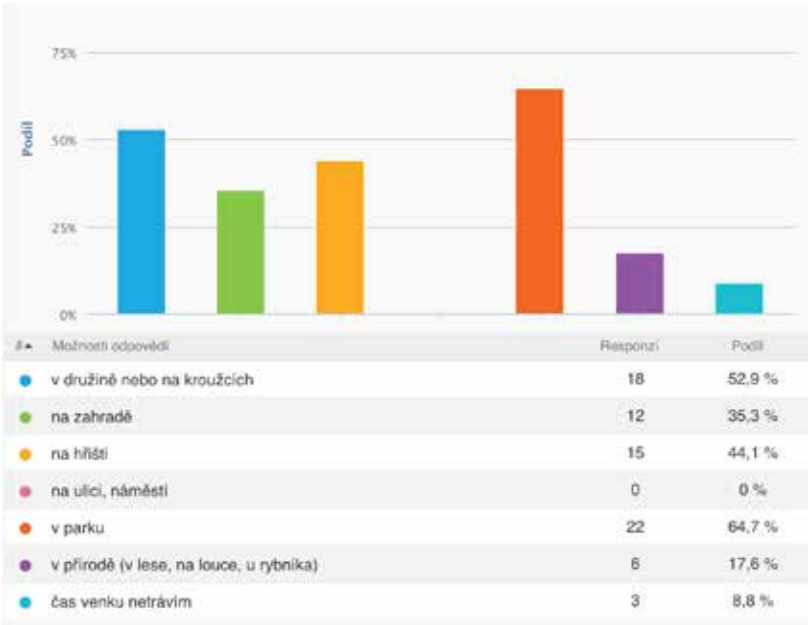
Z rozdělení dětských respondentů podle věku (viz obr. 37-38) je patrné, že **mladší děti tráví svůj volný čas venku na hřišti i v parku, zatímco u starších dětí je nejvíce navštěvovaným místem místní park.**

Tři čtvrtiny mladších dětí tráví čas venku s kamarády a v přítomnosti rodičů, zatímco **u starších dětí přítomnost rodičů klesá na třetinu** (viz obr. 39-40)

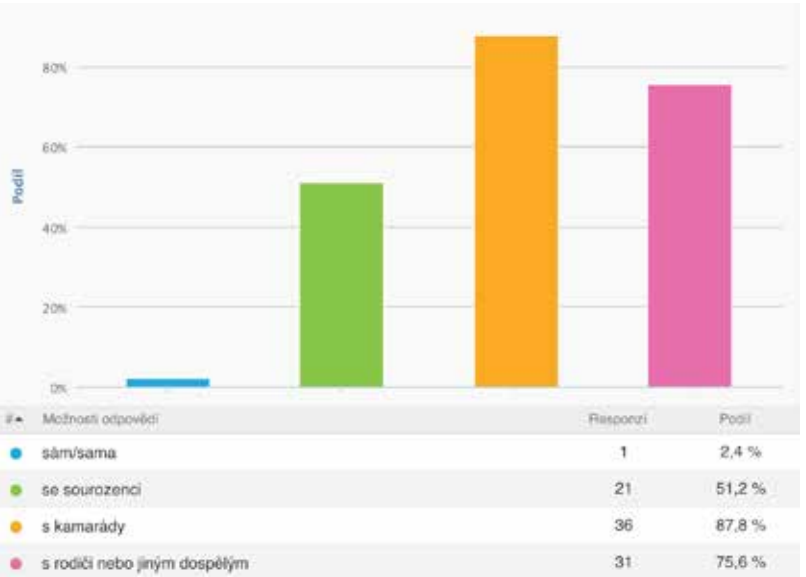
Obr. 37 **Kde** děti tráví čas venku - odpovědi dětí ve věku 6-8

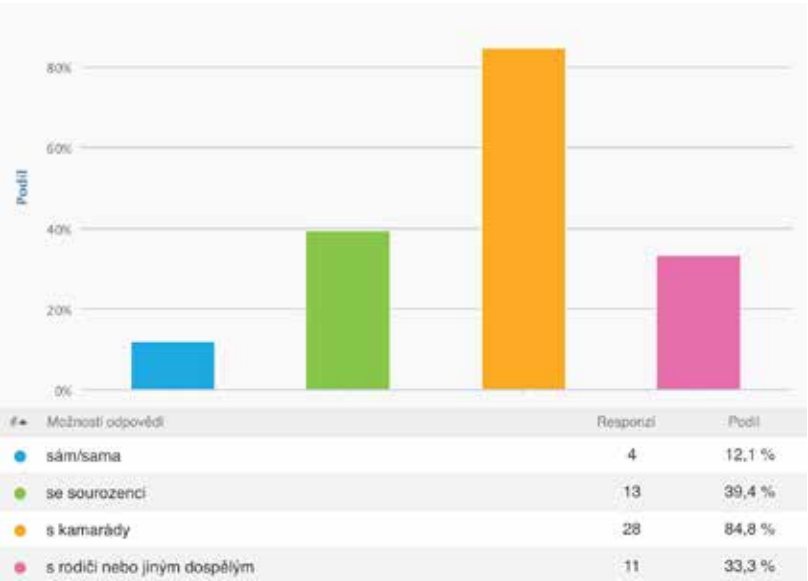
Obr. 38 **Kde** děti tráví čas venku - odpovědi dětí ve věku 9-11

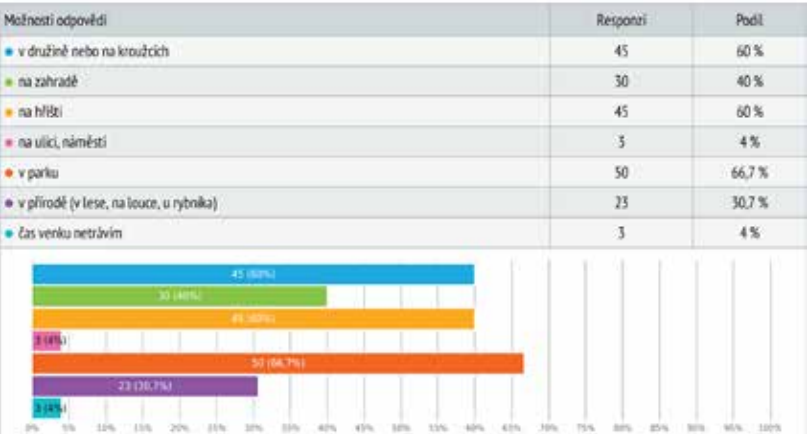
Obr. 39 **S kým** tráví čas venku - odpovědi dětí ve věku 6-8 let:

Obr. 40 **S kým** tráví čas venku - odpovědi dětí ve věku 9-11

Obr. 41 Kde NEJČASTĚJI tráví čas, když jsou venku - odpovědi dětí:

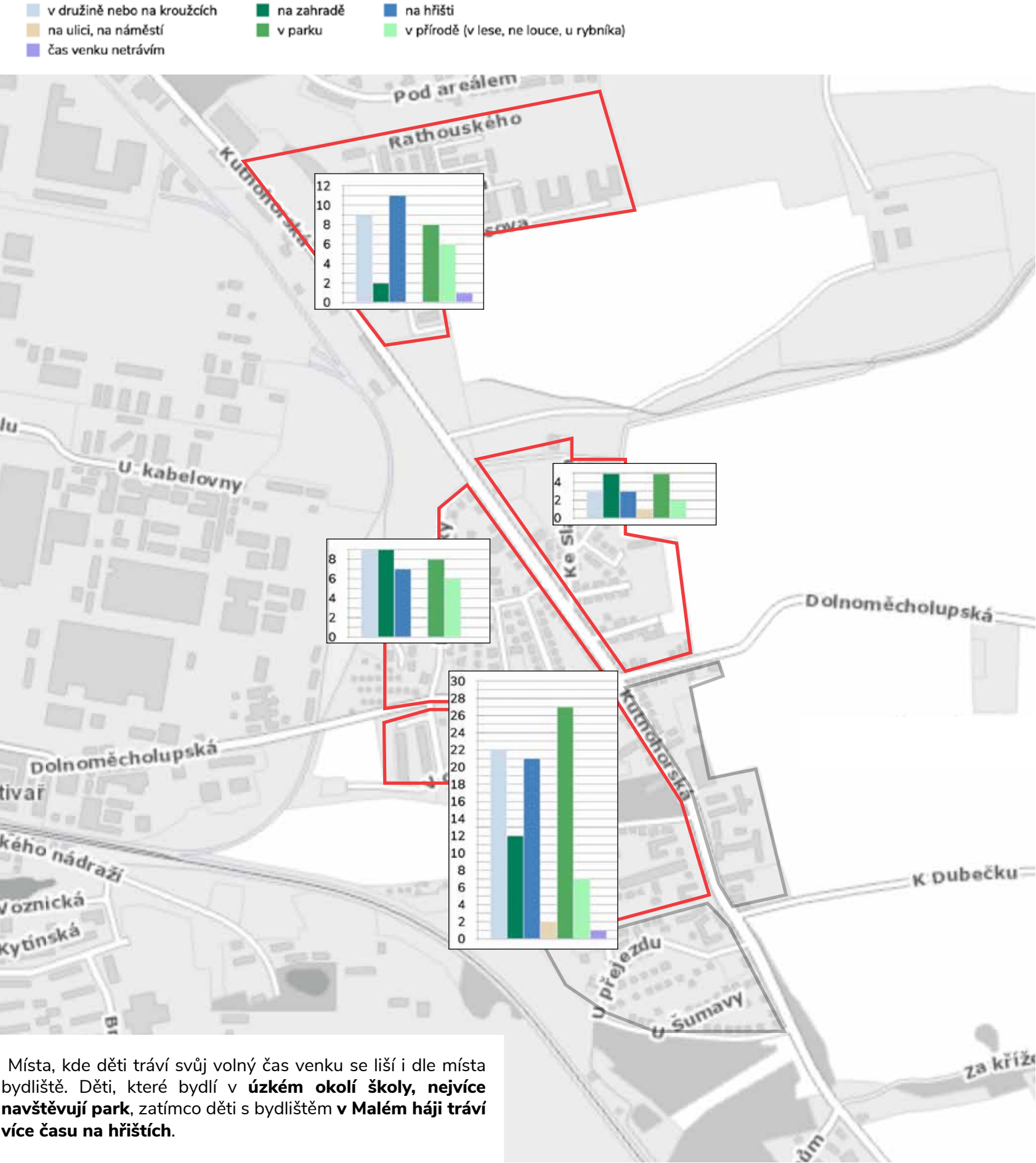
Obr. 42 Kde NEJČASTĚJI tráví čas, když jsou venku - odpovědi rodičů:

Z rodičů, kteří uvedli konkrétní místa, jich nejvíce (více než polovina) uvedla **park**, dále **hřiště**. Nejčastěji bylo uváděno **hřiště u školy, dále také hřiště V Osikách a v Malém háji**. Pětina rodičů uvedla **místo v okolí domu** a 10% **cyklostezku**. Často je zmiňován **lesík** (někdy v souvislosti s družinou) a centrum volného času **Leonardo**.

Další destinace jsou dopravní hřiště, fotbalové hřiště, hřiště na cvičení a volejbalové hřiště, tenisové kurty a hřiště na basketbal, park Hrušov, Malý háj, škola a prostor před školou, U Krtka.

Obr. 43 Kde NEJČASTĚJI tráví čas, když jsou venku - **odpovědi dětí** dle místa bydliště:

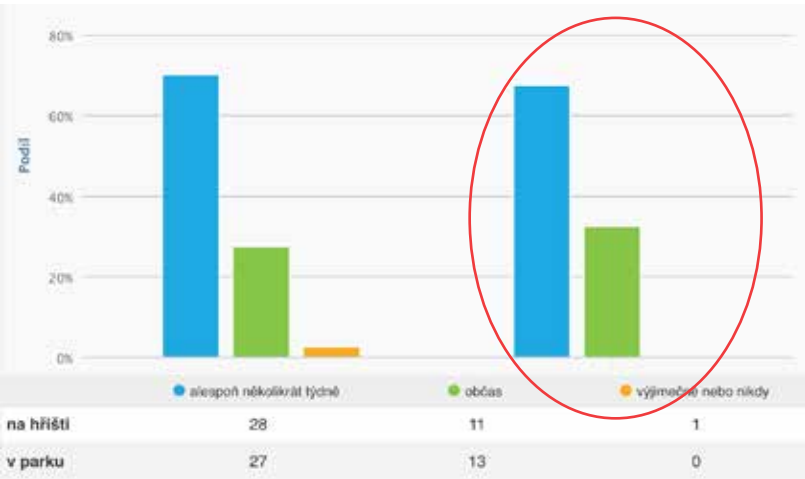

HRA A VOLNÝ ČAS - PARK

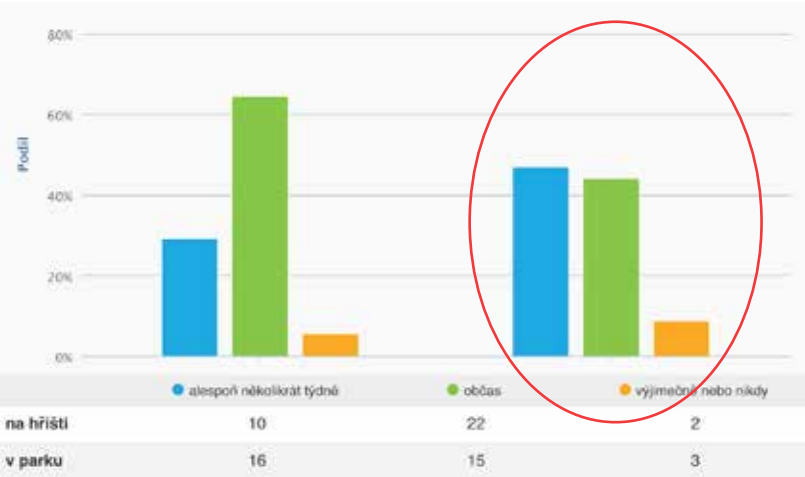
Park je oblíbeným místem v obci, lze ho považovat za neformální centrum lokality.

Děti oceňují zejména **zeleň (třetina dětí uvedla stromy)**. Mají rády **volný prostor**, ve kterém můžou hrát různé hry s kamarády, **hladký chodník**, po kterém mohou jezdit na kole, koloběžce nebo bruslích a **blízké hřiště** s herními prvky.

Obr 44 Čas strávený na hřišti a v parku - odpovědi dětí ve věku 6-8 let:

Obr 45 Čas strávený na hřišti a v parku - odpovědi dětí ve věku 9-11 let:

Obr. 44,45 Park je vyhledávanou destinací všech, ve skupině starších dětí (9-11let) ale klesá počet těch, které zde tráví čas alespoň několikrát týdně. Jedním z možných vysvětlení může být např. i menší docházka do družiny, která prostor rovněž využívá.

Vybrané komentáře dětí k parku:

„Jsou tam dlouhé chodníky na koloběžku a hřiště,“

„Příjemný vzduch a okolí“

„Mam tam hodně kamaradu na hrani“

„Líbí se mi že když svítí slunce a je horko tak je tam stín. Mám ráda stromy a květiny.“

„chybí mi tam hřiště pro větší děti, líbí se mi hladký povrch na bruslení a skate, chtěla bych tam nějaký lanový hřiště“

„stromy po kterých se dá lézt, rovné cestičky po kterých se dobře jezdí na kole“

„nejvíc se mi líbí všechno“

„Je to prostorné místo na hraní her“

Děti si přejí **větší nabídku aktivit**, herní nebo interaktivní prvky. **V prostoru před vstupem do školy dětem chybí stojany na kola a přístřešek proti dešti.**

Komentář k hodnocení parku napsalo 63 rodičů, z toho jich 23 park chválí a nežádá žádné změny. Zbývající dvě třetiny nejvíce požadují **rozšíření nabídky pro hru dětí (16x)**, dále rodiče **několikrát zmínili místo pro odpočinek** (lavičky, posezení i interaktivní), **pítko, WC, vodní prvek**, jednotlivě se objevilo přání zřídit v parku venkovní posilovnu a květinové záhony.

Vybrané komentáře rodičů k parku:

„Víc možností a atrakcí pro děti“

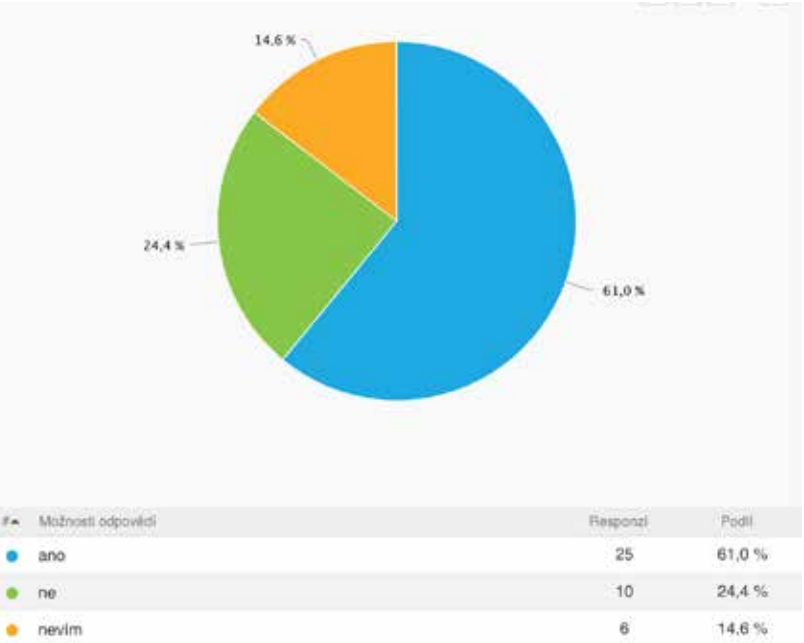
„Více aktivit pro děti, většinou využívají parkové stromy... tzn. prolézačky, lanový park...“

„Park by mohl být více interaktivní. Měl by mít více zajímavých míst pro hru a odpočinek. (Dřevěné mostky, zajímavou zahradní část, vodní zákoutí...“

Rodiče si opakovaně (6x) stěžovali na psí exkrementy v parku, někteří požadují zákaz vstupu pro psy. Rodiče dále zmiňovali přítomnost nepříjemných osob (bezdomovci) a špatný povrch chodníků.

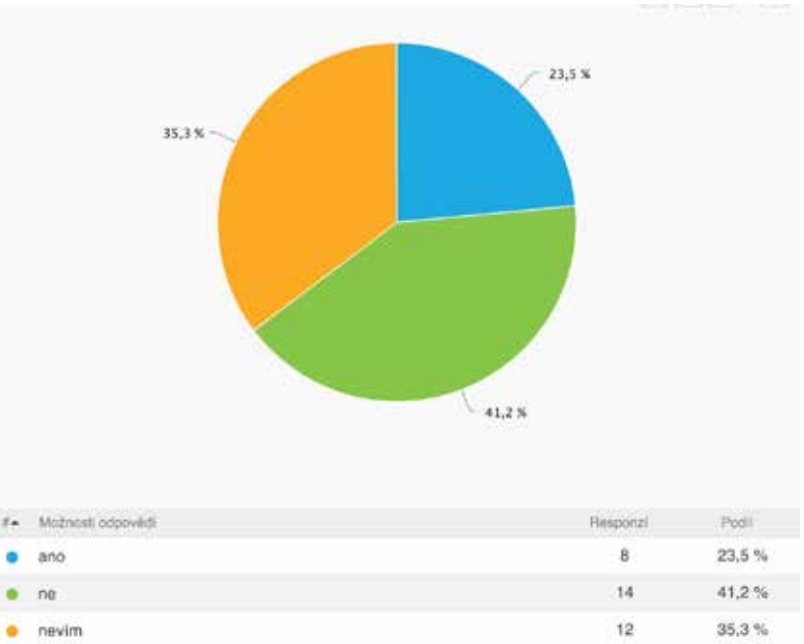
Obr 46 Přejí si děti v parku něco změnit?

- odpovědi dětí ve věku 6-8 let:

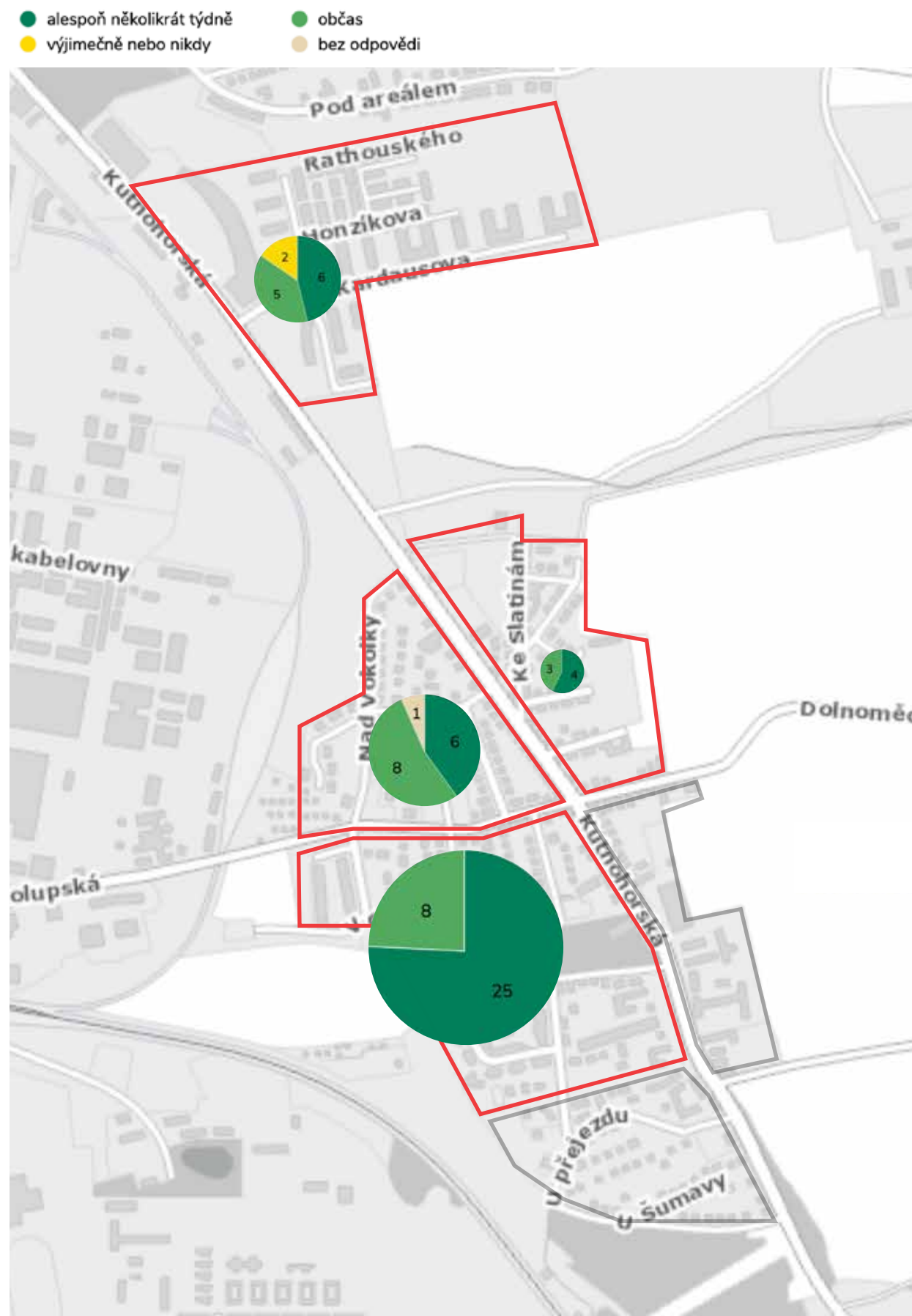

Obr 47 Přejí si děti v parku něco změnit?

- odpovědi dětí ve věku 9-11 let:

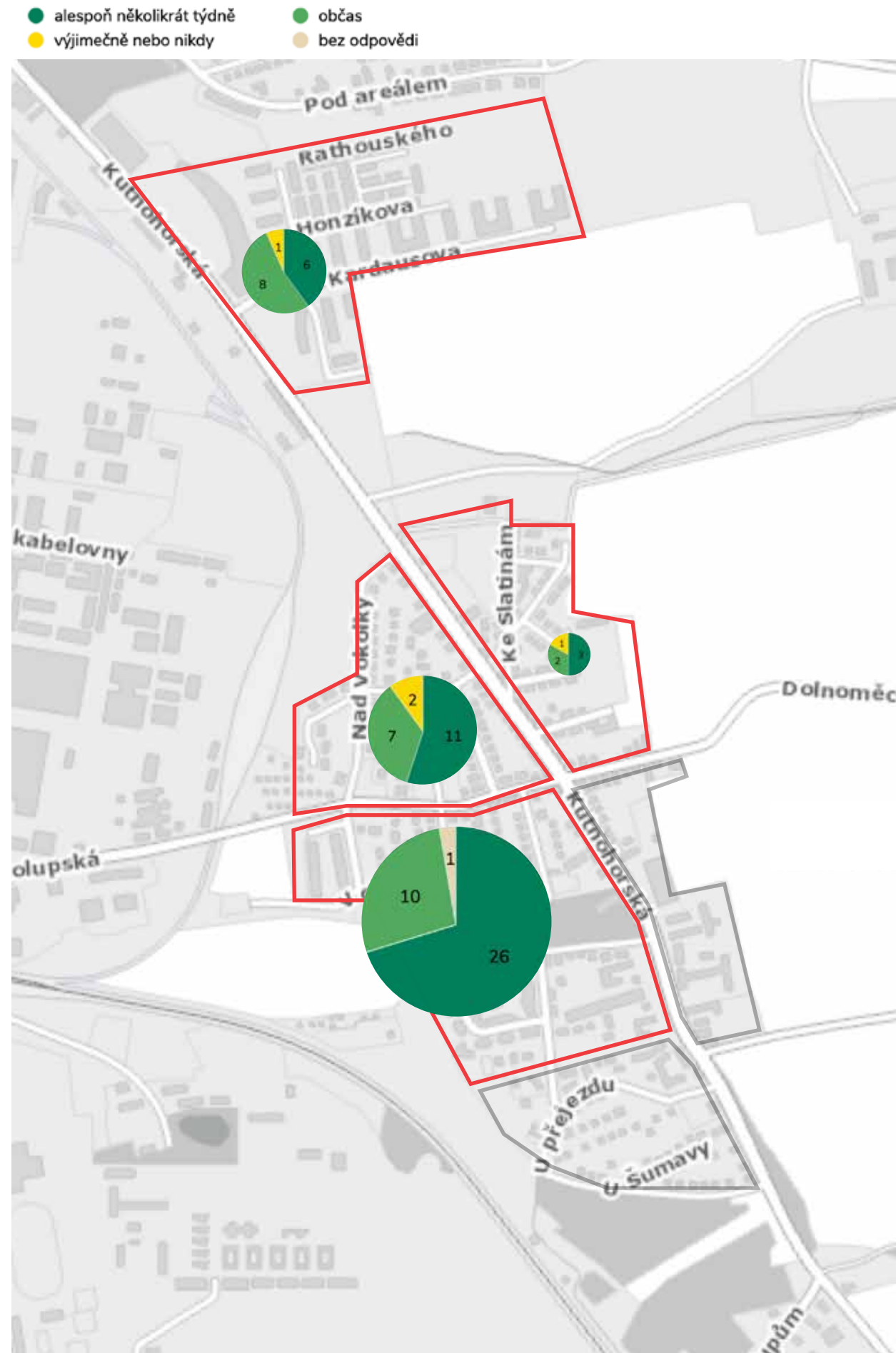

Obr. 48 Jak často tráví děti **čas v parku** u školy - odpovědi **děti** dle místa bydliště:

Obr. 48 a 49 ukazuje, jak blízkost bydlení a nepřívětivé propojení Malého háje s parkem ovlivňuje i četnost návštěv parku.

Obr. 49 Jak často tráví děti **čas v parku** u školy - odpovědi **rodičů** dle místa bydliště:

HRA A VOLNÝ ČAS - HŘIŠTĚ U ZŠ KUTNOHORSKÁ

Z odpovědí dětí je patrné, že **děti hřiště často využívaly a měly tam své oblíbené prvky, nejčastěji zmiňovaly houpačky a prolézačky.**

„Kolotoče, houpačky, prolejšačky, prostě všechno.“

„Točíci pavouk se mi líbí a prolejšací domeček a stromy a roští na kopečku.“

Přesto je dětí, které by chtěly nechat vše při starém, menšina (15% „Chtěla bych si tam hrát jako předtím.“) a návrhů na nové prvky je celá řada. Nejvíce dětí si přeje více a větší prolézačky nebo lanové prvky. Dalšími často zmiňovanými prvky (alespoň pětkrát) jsou **prvky na posilování (např. hrazdy), houpačky (více a větší), lanovka, trampolína, horolezecká stěna, kolotoč**, obecně větší prvky pro starší děti. Další zmiňované návrhy jsou: tobogán (3x), vodní prvek (2x), lavičky (2x), hrad, bunkr, domeček na stromě, dráha, ping-pong, kosmická loď, parkour, tunel, více prostoru na honěnou, povrch z tartanu, obchod.

Dle rodičů bylo hřiště oblíbené, děti ho často využívaly. Bylo zřejmě cílené na jednu věkovou skupinu (mladší a starší děti zde neměly vyžití), nejčastěji je využívaly osmileté děti. **Od devíti let věku čas strávený na hřišti výrazně klesá.** Rodiče oceňují čistotu a uzavírání na noc. Někteří rodiče si chválí stín, jiní požadují ještě větší zastínění v létě.

Většina komentářů rodičů byla pozitivní, např.:

„Herní prvky, lavičky, stín tromu, blízkost u školy v parku.“

„Hezké hřiště, upravené pro větší i menší děti. Zajímavé hrací prvky.“

„Hřiště bylo vyhovující. Oceňuji stín pod stromy.“

„Je skvělé pro malé děti, nikoliv tolik starší, nedostatek stínu, v létě se tam nedá vydržet. A občerstvení by také bylo skvělé :-“

„Nyní uzavřeno, nejoblíbenější je herní prvek “hrad” a houpačky, cca před rokem přidaná skluzavka na kopci v zásadě nefunkční herní prvek. Příjemná je možnost sezení.“

„Prvky, které jinde nejsou, že tam škola může trávit čas a nemusí být vevnitř.“

„Vhodné pro nižší věkové kategorie. Oceňuji čistotu a uzavírání na noc.“

Kromě pochvalných hlasů se v malém počtu nebo jednotlivě objevují odpovědi negativně hodnotící šterkový povrch nebo nekoncepční řešení celého hřiště.

Příklad kritického komentáře:

„Hřiště je spíše pro starší děti, šterková úprava povrchu je velmi nepohodlná pro všechny, maminky musí nechávat kočárky mimo hřiště, klouzačka je nebezpečná, jak je umístěná na strmém kopci. Posezení je úplně mimo. Vcelku je hřiště špatně koncipované pro trávení času celé rodiny.“

Podle rodičů by **nové hřiště mělo mít atraktivní herní prvky (pestrý výčet) s pro všechny věkové skupiny**, které hřiště využívají. Přejí si zaměření hřiště rozšířit jak pro starší děti (ZŠ, 8x), tak pro nejmenší (houpačka se zábranou - nikde v DM není). **Zastínění, posezení, stůl, přístup k WC. Cvičící stroje (2x). Požadavek na bezpečnost se objevil třikrát** (šterkový povrch, keře, obecně bezpečné herní prvky a lavičky pro dohled).

Vybrané komentáře rodičů k budoucí náplni hřiště:

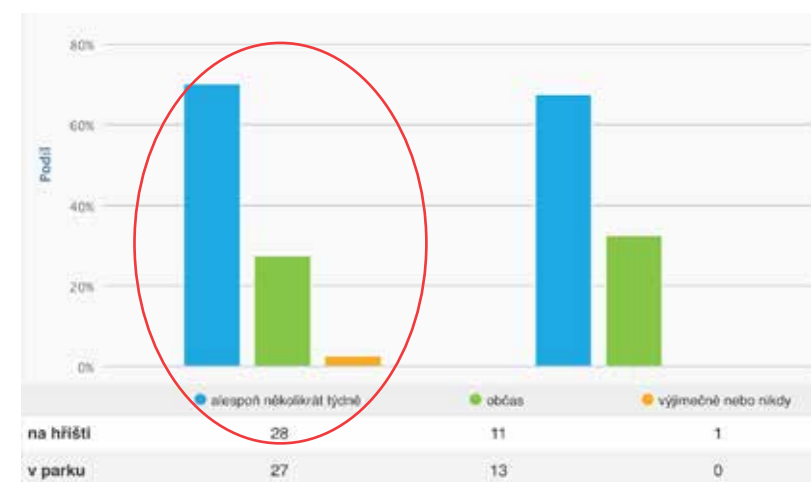
„Víc herních prvků pro větší děti, mám ráda kolotoče a ráda lezu ve výškách.“

„Udělal bych tam další fitpark.....ten malý bývá v obležení velkých dětí a ty se tam jen tak schází a stejně necvičí.“

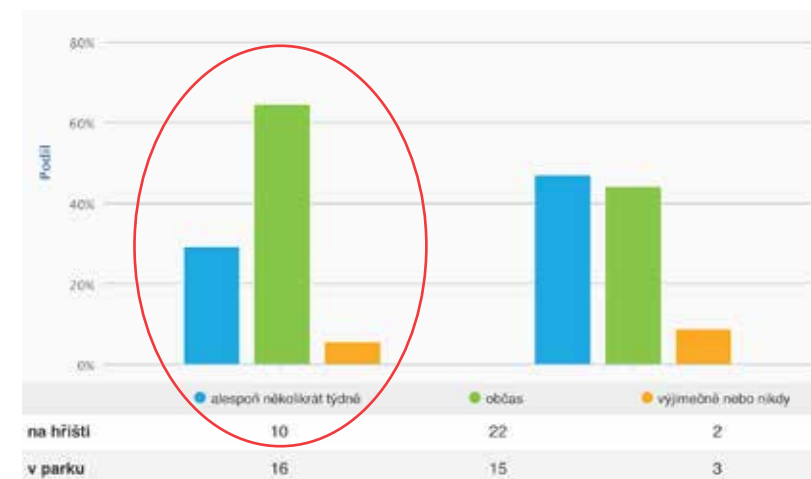
„Houpačky, kolotoč, lanový most na přecházení, šplhací tyč, prolézací tunel, aby na zemi byl položen tartan, nikoli šterk.“

„Přidat horolezeckou stěnu, víc prolejšaček, gumová trampolína.“

Obr. 50 Čas strávený **na hřišti** a v parku - odpovědi dětí ve věku **6-8 let**:

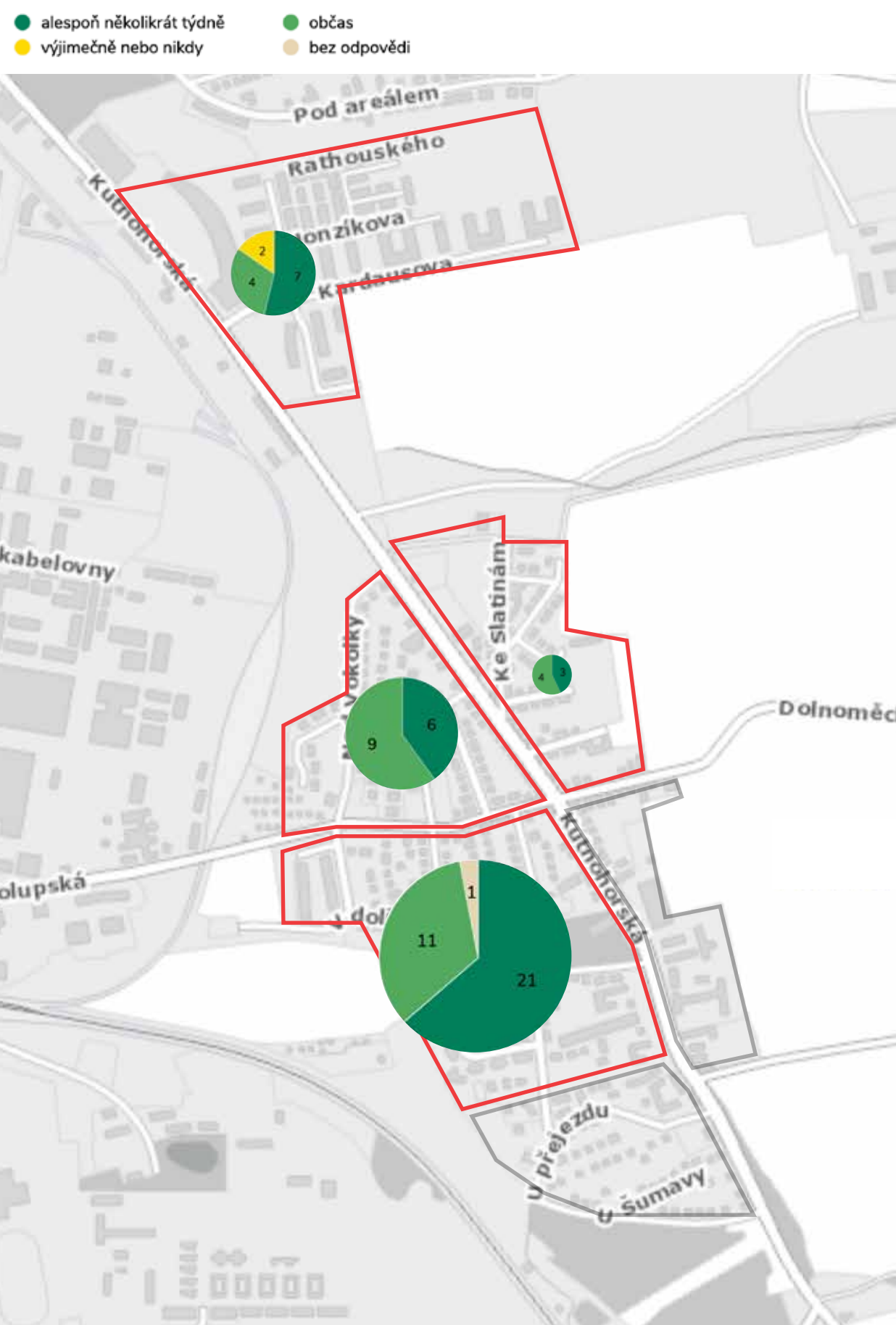

Obr. 51 Čas strávený **na hřišti** a v parku - odpovědi dětí ve věku **9-11 let**:

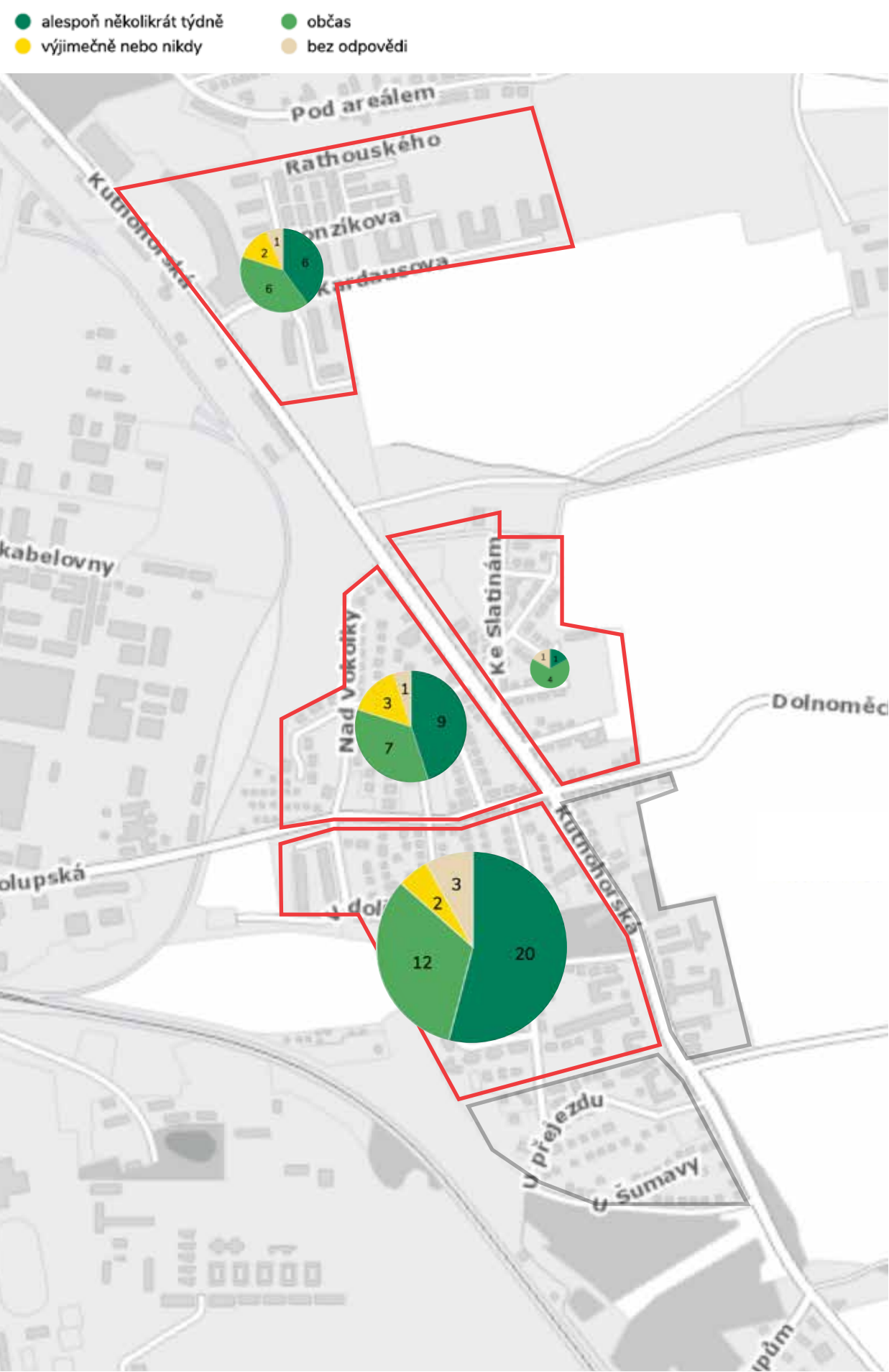
Obr. 50 a 51 Porovnání návštěvnosti hřiště podle věku dětí ukazuje, že mladší děti navštěvují hřiště častěji (3/4 několikrát týdně), zatímco starší děti hřiště navštěvují spíše občas.

Obr. 52 Jak často tráví děti čas na hřišti Kutnohorská - odpovědi **děti** dle místa bydliště:

Obr. 48 a 49 ukazuje, jak blízkost bydlení a nepřívětivé propojení Malého háje s parkem ovlivňuje i četnost návštěv parku.

Obr. 53 Jak často tráví děti čas na hřišti Kutnohorská - odpovědi **rodičů** dle místa bydliště:

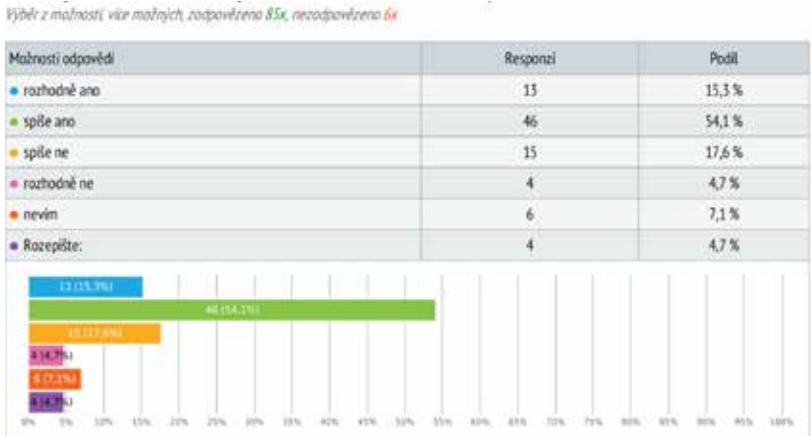

DALŠÍ PODNĚTY

NABÍDKA PRO HRU V MÍSTĚ BYDLIŠTĚ

Podle většiny rodičů **obec spíše nabízí dostatek možností pro hru dětí.**

Dostatek příležitostí pro hru dětí v místě bydliště - odpovědi rodičů:

Ve volných komentářích více než polovina obyvatel využila příležitost vyjádřit podněty ke zlepšení, čtvrtina z nich ale zároveň vyjadřovala spokojenost s množstvím času stráveného venku.

„Takto vyhovuje, kromě samozřejmě automobilového provozu, hlavně na ulici Kutnohorská a Dolnomecholupská“

„Trávíme venku hodně času. Byla by jsem ráda, kdyby hluchnost z automobilové dopravy byla menší.“

„Ani me, máme dvorek a zahradu, projít se chodíme do lesa a v parku tráví čas převážně se školou“

Přání se týkají nabídky aktivit. Opakovaně je zmiňovaná potřeba větší nabídky pro hru, zejména pro starší děti.

„Dolní Měcholupy jsou dobrým místem pro pobyt venku, ale uvítali bychom hřiště pro starší děti.“

„rozhodně otevření hřiště pro starší děti“

„Možná někde skateboardové rampy, ale nemusí to být v parku.“

Objevují se i podněty k lepší údržbě cyklostezky a její doplnění o atrakce/lavičky.

„Cyklostezka by mohla být lépe upravována, aby tam nebyl nepořádek, ale to je hlavně o lidech.“

„Ano, nic se měnit nemusí, jen podél cyklostezky prosím přidat lavičky nebo nějaký herní prvek pro děti (houpačky, prolézačka aj.).“

Obyvatelům také vadí špatná údržba veřejného prostoru, znečištění výkaly nebo nedopalky v parku. Někteří zmiňují konkrétní místa, např. cyklostezku, lesík, park nebo retenční nádrž.

„Ráda bych trávila více času v parku nebo u retenční nádrže. Ale není v blízkosti těchto míst úplně příjemné místo na odpočinek. V parku posedávají lidé, kteří popíjejí a kouří, nechávají u laviček a na lavičkách odpadky. Je nepříjemné si na ně vůbec sednout. To samé je u té nepovedené kašny. Je tam spousta nedopalků a místo není opravdu vhodné na trávení času s dětmi.“

V centru (parku) **chybí nutné zázemí pro delší pobyt** (WC, pítko), ale i **důvod návštěvy**, vystihuje to např. tento komantář rodiče:

„Nyní není moc proč do “centra” Měcholup s dětmi jít mimo tranzitu skrz nebo účelově do školy apod.“

NABÍDKA SLUŽEB V DM

Spokojenost se současným stavem (popř. nemá žádné návrhy na zlepšení) vyjádřila menšina (třináct) respondentů. Většině rodičů (šedesát komentářů) chybí v Dolních Měcholupech živé centrum, nevíce by využívali **kavárnu nebo cukrárnu (16x) a restauraci (15x)** a těší se na otevření restaurace s dětským hřištěm v parku. Dále je **opakovaně zmiňována poptávka po menším obchodu s potravinami, řeznictví, pekárně a lékárně**. Další návrhy (jednotlivé) uvádějí knihovnu, večerní aktivity pro dospělé, klub pro rodiče s dětmi, farmářské trhy, farmářský obchod, koupaliště, kadeřník, květiny, suvenýry, lepší pizzerie, lepší propojení MD-MH (tj. dostupnost služeb v MH).

Výběr z komentářů k nabídce služeb v centru DM:

„V tomto smeru je to velmi spatne, kavarna se zahradkou, restaurace idealne take se zahradkou zamerena na rodiny s detmi“

„Nabídka je silně nedostatečná. Z Malého Háje se rádi vydáváme do centra obce, nicméně možnosti zajít si na dobrý oběd (kafe, zákusek či pivo) jsou velmi nedostatečné. Centrum obce působí “mrtvě” a na první pohled v něm neprobíhá žádný veřejný a společný život.“

„Malo restauraci, baru, kulturniho vyziti, malo obchudku(reznik, cukrarna, pekarna), prakticky nic v Mecholupech neni.“

DOLNÍ MĚCHOLUPY - VYSNĚNÉ MÍSTO PRO HRU A TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU - OBRÁZKY HŘIŠTĚ

Radnice DM plánuje investovat do obnovy a zlepšení dětského hřiště Kutnohorská. Jako doplnění dotazníkového šetření, děti byly požádány o zaslání svých námětů, návrhů a doporučení na ztvárnění nového upraveného prostoru pro hru.

Je třeba si připomenout, že děti nejsou odborníci na navrhování, ale jednoznačně jsou to odborníci na hru. V některých dětských obrázcích je patrné ovlivnění stávající podobou dětského hřiště Kutnohorská, v některých se děti naopak uměly odpoutat a znázornit svou vlastní představu. Obrázky dětí nám nicméně poskytly představu o tom, jak si chtějí hrát a to jak znázorněním oblíbených prvků, tak znázorněním a popisem toho, co je pro ně atraktivní.

Děti odevzdaly 26 obrázků, z toho pouze dvě děti (7 a 8 let) jsou spokojené se stávajícím ztvárněním hřiště a nepřejí si změny. Na základě 24 obrázků byl proveden rozbor níže. **Z dětských obrázku a z výsledků dotazníkového šetření vnímáme potřebu většího dobrodružství a zážitku.**

Preferované herní prvky dle počtu znázornění:

Prolézačka - 13

(5 – 10let, 4 – 8let, 3 – 7let, 1 -11let)

Celá polovina dětí si přeje na hřišti mít prolézací prvky. Spíše než běžné jednoduché herní prvky prolézaček si děti přály komplexnější prolézací herní prvky, které kombinují lezecké prvky ve výškách se sítěmi, lany, tyčemi a tobogány. Polovina dětí tyto prolézačky ztvárnila tématicky (Obří loď, Hrad, Vesmírné těleso) jako kombinaci lezecích, prolézacích a klouzacích prvků.

DOPORUČENÍ

Jak obrázky dětí, tak dotazníkové šetření ukazuje poptávku po lezecích a prolézacích prvcích pro starší děti. Spíše než jednoznačné tématické ztvárnění doporučujeme abstraktní pojetí herní soupravy (příklad park Gleisdreieck v Berlíně - dřevěné sloupy a tyče propojené lany a hrazdami), ve kterém si každé dítě může najít vlastní imaginární představu.

HOUPAČKA - 8

(3 – 10let, 2 – 8let, 2 – 7let, 1 – bez udání věku)

Jedna třetina dětí si na hřišti přeje mít klasickou a nezaměnitelnou houpačku, na obrázcích byly většinou zobrazeny houpačky dvě (je zábavnější se houpat v páru), jedno dítě nakreslilo velkou houpačku pro více dětí (houpací síť pro jedno až 5 dětí).

DOPORUČENÍ

V praxi se osvědčuje umístění hromadné houpačky pro starší děti (možné i využití mladšími dětmi pod dohledem rodičů), která je doplněna dvěma houpačkami pro mladší děti s bezpečným sedátkem (s ochranným rámem).

Skluzavka - 7

(4 – 10let, 1 – 11let, 1 – 7let, 1 - bez udání věku)

Kromě znázornění klasické skluzavky se objevila i přání na vysokou a dlouhou skluzavku a také skluzavku pro více dětí.

DOPORUČENÍ

Široké skluzavky pro více dětí zasazené do terénu jsou velmi oblíbené v zahraničí. (Děti všechny činnosti baví mnohem více, když je mohou dělat společně s kamarády. Čím víc dětí je na skluzavce, tím je větší legrace). K instalaci podobné skluzavky je možné využít stávající svah. Doporučuje se doplnit menší skluzavkou pro předškolní děti.

Trampolína - 6

(2 – 10let, 2 – 7let, 1 – 8let, 1-bez udání věku)

Děti ve svých návrzích znázorňovaly trampolínu a opakovaně ji zmiňovaly v dotazníkovém šetření, obdobně jako rodiče.

DOPORUČENÍ

Trampolína je oblíbený herní prvek, nabízí aktivní fyzickou hru. Varianty pro veřejná hřiště se začínají objevovat i na českých hřištích a to jak velká nafukovací trampolína pro větší počet dětí, tak menší trampolíny zasazené do terénu pro jednotlivce. Vzhledem k omezenému prostoru hřiště Kutnohorská se doporučuje zvážení využití parku a osazení více malých zasazených trampolín v řadě za sebou umožňující skákání více dětí současně.

Horolezecká stěna - 6

(2 – 10let, 2 – 7let, 1 – 11let, 1 – 8let)

Stejný počet dětí si ve svých návrzích přálo horolezeckou stěnu, ale obdobně jako ve dotazníkovém šetření si horolezeckou stěnu přejí spíše starší děti.

DOPORUČENÍ

Aktivity spojené s horolezeckou stěnou mohou dobře nahradit šikovně promyšlené lezecké a prolézací prvky. Když to umožňuje prostor a bezpečnostní požadavky, k instalaci jednoduchých horolezeckých prvků je možné využít stávající stěna objektu, plotu apod.

Jezdící lanovka - 3

(2 – 10let, 1 – 7let)

DOPORUČENÍ

Jezdící lanovka s kotvou je oblíbený prvek zaměřený na rychlost, ovšem vyžaduje dostatek volného prostoru a v DM se k instalaci tohoto prvku nabízejí spíše jiné lokality, např. v okolí cyklostezky, v lesíku a podobně.

Další zmiňované prvky v dětských návrzích jsou:

Pískoviště 2, kolotoč 2, hrazda 2, raketa 2, atletický ovál 1, ping-pongový stůl 1, skatepark/U-rampa 1, dům na stromě 1.

DOPORUČENÍ

Pískoviště hraje nezaměnitelnou roli na každém hřišti, jeho ztvárnění ovšem nemusí být klasické (dřevěný obdélník s pískem). Je možné pracovat s pískem, zároveň tvoří dopadovou plochu k jiným prvkům. Doporučuje se doplnění dalšími doprovodnými prvky (stoleček na bábovky, volné prvky k tvorbě). Pro soustředěnou hru v písku se doporučuje zajistit stín.

U-rampa či komplexní skate park je vhodný prvek pro starší děti a kromě sportovního využití nahrazuje místo potkávání se mládeže a trávení volného času. V DM se doporučuje do budoucna vytipovat místo (např. v rámci nové zástavby) kde by podobné místo mohlo vzniknout. Ovšem je třeba se vyvarovat jednoznačné gendrové preference (obvykle kluci) a při návrhu a ztvárnění dbát na to, aby jak nabídka prvků ke sportu a k relaxaci (sezení) vybízela k využití obě pohlaví (holky a kluky).

